

แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย

จังหวัดพิจิตร

พ.ศ. 2569 - 2570

สุขภาพ

โภชนาการ

การเรียนรู้

การอบรมเลี้ยงดู

คำนำ

แผนพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดพัทลุง พ.ศ.2569 – 2570 จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ และกรอบการดำเนินงานการพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561 – 2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2566 – 2570 ซึ่งภายใต้คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้สอดคล้องกับแนวทางการบริหารงานโดยประชารัฐ เพื่อประโยชน์ในการปฏิรูปการศึกษา อันจะส่งผลในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน โดยสภาพปัญหาจากการจัดและพัฒนาการศึกษาของจังหวัดพัทลุง ในระยะที่ผ่านมาพบว่ยังมีปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาทั้งด้านระบบฐานข้อมูลเด็กปฐมวัยที่ขาดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานขาดความพร้อมของพ่อ แม่ และผู้ปกครอง ร่วมทั้งองค์ความรู้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จากกรอบทิศทาง นโยบายและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น นำมาสู่การกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ 4 มิติ ที่ครอบคลุมทั้งการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม เสริมสร้างศักยภาพของครอบครัว การยกระดับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย รวมทั้งการพัฒนากระบวนการจัดการอย่างบูรณาการ อีกทั้งได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดพัทลุง ไว้อย่างชัดเจน

ในการจัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดพัทลุง พ.ศ.2569– 2570 ฉบับนี้ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง ได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมให้ข้อมูลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้แทนหน่วยงาน องค์กร ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจนทำให้การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยของจังหวัดพัทลุง พ.ศ.2569 – 2570 แล้วเสร็จ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง ในคราวประชุม ครั้งที่ 3/2569 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2569 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุงจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง

เมษายน 2569

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ตามข้อ 11 ตามคำสั่งหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทหน้าที่การปฏิบัติงานราชการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด ในการกำหนดยุทธศาสตร์ แนวทางการจัดการศึกษาและการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภท และวางแผนการจัดการศึกษาในจังหวัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง จึงได้จัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2569 – 2570 เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยของจังหวัดพัทลุง ในอนาคตร่วมกันที่ชัดเจน แนวคิดหลักของแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2569 - 2570 คือเป็นแผนที่มุ่งเน้นการความเชื่อมโยงจากนโยบายและแผนในระดับต่างๆ ลงมาที่ผลลัพธ์ของจังหวัด เป็นแผนที่ให้ความสำคัญต่อการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงและพัฒนาการที่สมวัยรอบด้าน และเป็นบูรณาการของทุกภาคส่วนที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

กระบวนการวางแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดพัทลุง พ.ศ.2569 – 2570 ครอบคลุมการพิจารณาและวิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพการณ์ที่เป็นปัจจัยนำเข้า เชิงนโยบาย วิเคราะห์จุดยืนทางยุทธศาสตร์ของแผนยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดพัทลุง วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสถานการณ์ของภารกิจที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และควรจะเป็นในอนาคต จนได้ความต้องการทางยุทธศาสตร์ (Strategic Need : SN) จากนั้นนำความต้องการทางยุทธศาสตร์มาวิเคราะห์ความสำคัญต่อภารกิจ ความเร่งด่วนต่อปัญหา ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการ และความเชื่อมโยงกับนโยบายของการพัฒนาการศึกษา จนทำให้ได้จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Positioning : SP) วิเคราะห์สถานการณ์การจัดการศึกษาของจังหวัดพัทลุง โดยนำเครื่องมือทางการบริหาร SWOT Analysis มาใช้วิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) และวิเคราะห์ปัจจัยเสริมจากภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) และกำหนดทิศทางการพัฒนาตามศักยภาพ (TOWS Matrix) กำหนดทิศทางเชิงรุก เชิงป้องกัน เชิงแก้ไข และเชิงรับ จากการวิเคราะห์ดังกล่าว นำไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก ตัวชี้วัดเป้าประสงค์หลัก ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และมาตรการ/แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

แผนการพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดพัทลุง พ.ศ.2569 – 2570 ประกอบด้วย ทิศทางการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลัก ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ระบบวัดผลทางยุทธศาสตร์ ได้แก่ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย ระบบปฏิบัติการทางยุทธศาสตร์ ได้แก่ มาตรการ/แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม มีพัฒนาการสมวัยรอบด้าน เป็นคนดี มีวินัย เป็นพื้นฐานความเป็นพลเมืองคุณภาพ”

พันธกิจ (Mission)

พันธกิจเป็นกรอบ และแนวทางในการดำเนินงานตามหน้าที่และตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยพันธกิจ ดังนี้

1. จัดระบบบริการสาธารณสุขและสวัสดิการสังคมให้เข้าถึงหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง
2. เสริมสร้างศักยภาพครอบครัวให้มีความรู้และทักษะในการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามหลักวิชาการ
3. ยกระดับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและการติดตามประเมินผลแบบบูรณาการ

เป้าประสงค์ (Goal)

เป้าประสงค์หลักเป็นผลลัพธ์ของการดำเนินงานตามพันธกิจ และขยายวิสัยทัศน์ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เป็นผลสัมฤทธิ์ที่มุ่งหวังจะให้เกิดการบรรลุผลในอนาคต ประกอบด้วย เป้าประสงค์หลัก ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยทุกกลุ่ม (0 – 6 ปี) รวมถึงเด็กพิเศษและผู้ด้อยโอกาสมีพัฒนาการที่สมวัยรอบด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และสามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม
2. สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง โดยพ่อแม่และผู้ปกครองมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามหลักวิชาการ รวมถึงสามารถเข้าถึงและปกป้องสิทธิสวัสดิการของเด็กได้อย่างทั่วถึง
3. สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและบุคคลมีคุณภาพตามมาตรฐานชาติ มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และมีระบบการจัดการความรู้เพื่อสร้างวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง
4. ระบบบริหารจัดการและกลไกบูรณาการเชิงพื้นที่มีความเข้มแข็ง โดยมีระบบฐานข้อมูลรายบุคคลที่เชื่อมโยงกันทุกหน่วยงาน และมีระบบติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพเพื่อการวางแผนพัฒนาเด็กอย่างยั่งยืน

กรอบการพัฒนาตามยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์เป็นประเด็นสำคัญหรือวาระการพัฒนาตามพันธกิจ ที่จะอาศัยการขับเคลื่อนด้วยวิธีการทางยุทธศาสตร์ ให้มีการพัฒนาที่บังเกิดผลสัมฤทธิ์ที่แตกต่างโดดเด่นและก้าวกระโดด ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการและการให้บริการแก่เด็กปฐมวัย

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 1.1 หญิงวัยเจริญพันธุ์ หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลในระหว่างตั้งครรภ์และหลังคลอดอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียม

หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง

ตัวชี้วัด

- ร้อยละของพ่อแม่ได้รับการอบรมระหว่างตั้งครรภ์ให้ดูแลทารกในครรภ์อย่างรอบด้าน
- ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลในระหว่างตั้งครรภ์และหลังคลอดอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียม

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

- การพัฒนากระบวนการดูแลและให้ความรู้แก่ทั้งพ่อและแม่ของทารกในครรภ์ อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ อาทิ โรงเรียนพ่อแม่

- ส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์และหลังคลอดทุกคนได้รับบริการทางสาธารณสุข และสวัสดิการสังคม ที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมรวมถึงหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่มีบัตรประชาชน และอยู่ในพื้นที่ห่างไกล

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 1.2 เด็กปฐมวัยได้รับการดูแล พัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านสุขภาวะ และสวัสดิการสังคม เพื่อให้มีพัฒนาการที่ีรอบด้าน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย

หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพัทลุง และ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง

ตัวชี้วัด

- ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการดูแลให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

- ร้อยละเด็กปฐมวัยที่อยู่ในครัวเรือนยากจนทุกคนได้รับสวัสดิการสังคม

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

- พัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาวะที่ดีและสมวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาลทุกระดับ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐาน โรงพยาบาลและบริการสุขภาพ

- พัฒนาการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ีรอบด้าน ทั้งทางร่างกาย สมอง จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย อาทิ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ High Scope

- พัฒนาระบบการดูแล พัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อให้ได้รับการสวัสดิการสังคม ที่มีประสิทธิภาพ

- ค้นหาเด็กปฐมวัยภาวะโลหิตจางและส่งเสริมให้ได้ยาเสริมธาตุเหล็ก

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 1.3 เด็กปฐมวัยทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึง และเท่าเทียม

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด

1. อัตราการเข้ารับการเตรียมความพร้อมสุขุติของเด็กรวมวัยกลุ่มอายุ 2 - 6 ปี
2. ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษ/ด้อยโอกาสได้รับการด้านต่างๆ อย่างเท่าเทียม

และมีคุณภาพ

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1. จัดให้มีระบบการสำรวจ คัดกรองและวินิจฉัยเพื่อหาภาวะความต้องการพิเศษ/ด้อยโอกาส และระบบส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ
2. พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความสามารถในการคัดกรองและวินิจฉัยเพื่อหาภาวะความต้องการพิเศษ/ด้อยโอกาส
3. สร้างความพร้อมเรื่องเครื่องมือสำหรับสำรวจ คัดกรองและวินิจฉัยในการหาภาวะความต้องการพิเศษ/ด้อยโอกาสอย่างรอบด้าน
4. พัฒนาระบบในการเฝ้าระวัง ช่วยเหลือ พี่นฟูและส่งต่อเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษเพื่อรับบริการด้านสาธารณสุขและการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 2.1 พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการดูแลเด็กปฐมวัย

หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง /

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพัทลุง

ตัวชี้วัด ร้อยละของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการดูแลเด็กปฐมวัย

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1. สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการดูแลและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัว ในรูปแบบที่หลากหลาย
2. พัฒนาทักษะความเป็นพ่อแม่ ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ/ด้อยโอกาส ในการดูแลเด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนา อย่างรอบด้าน เต็มตามศักยภาพ

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 2.2 พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถเข้าถึงสิทธิและสวัสดิการของเด็ก

หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพัทลุง /

บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพัทลุง

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวเด็กแรกเกิด เข้าถึงสิทธิคุ้มครองสิทธิเด็กผ่านเกณฑ์ที่กำหนด
2. ร้อยละของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวมีความพร้อมและมีการนำความรู้มาใช้ในการดูแล พัฒนา และคุ้มครองสิทธิเด็ก

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1. สร้างกลไกสนับสนุนการดำเนินงานของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวในการดูแล ปกป้อง สิทธิและพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพ
2. จัดหรือสนับสนุนให้มีบริการรับเลี้ยงและพัฒนาเด็กทารกวัยเตาะแตะในชุมชน/สถานประกอบการ สำหรับช่วงกลางวันที่พ่อแม่ ผู้ปกครองทำงาน และสนับสนุนความร่วมมือกับ ภาคเอกชน/ภาคประชาชน ในการจัดบริการรับเลี้ยง พัฒนาและอบรมเลี้ยงดูเด็กในสถานที่ทำงาน อย่างเหมาะสม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 3.1 สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกแห่งได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกแห่งที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์มาตรฐานในระดับดีขึ้น
2. ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย แห่งชาติ ไม่ต่ำกว่าระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต้น

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1. การยกระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้มาตรฐาน และจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอสำหรับการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นกลไกการพัฒนาเด็กปฐมวัยรายพื้นที่ที่มีคุณภาพ
2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการดูแลปกป้องเด็กปฐมวัย ให้มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน สติปัญญาสมวัย โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน รวมถึงพัฒนาระบบสารสนเทศเด็กรายบุคคลเพื่อการส่งต่อไปยังสถานศึกษาและการพัฒนาที่ต่อเนื่อง
3. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษาระดับปฐมวัยให้เข้มแข็ง สอดคล้องกับบริบทของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 3.2 สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกแห่งมีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการประเมินพัฒนาการที่หลากหลาย

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด

ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการประเมินพัฒนาการที่หลากหลาย

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1. ปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรปฐมวัยของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทเปลี่ยนแปลงโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน
 2. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา รูปแบบ และนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้
 3. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดการประเมินพัฒนาการในรูปแบบที่หลากหลาย
- เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 3.3** บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแล พัฒนา และจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสนับสนุนให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแล พัฒนาเด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนา สมรรถนะเพิ่มมากขึ้น
2. ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยมีแนวทางเพื่อยกระดับสมรรถนะของบุคลากรและ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการ ดูแล พัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง
3. มีระบบเครือข่ายการให้คำปรึกษาแนะนำ (Coaching) และระบบพี่เลี้ยง (Mentoring) ให้แก่ บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัย

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1. การพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้มีความรู้และทักษะที่ เน้นความรู้ความเข้าใจเชิงลึก เกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการออกแบบกิจกรรม อาทิ ความรู้เรื่องสมอง การจัดการ เรียนรู้ผ่านการเล่น
2. การพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตและจิตวิทยา (Soft Skills) อาทิ ความฉลาดทางด้านอารมณ์ การสื่อสารเชิงบวก
3. การพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้มีความรู้ทักษะมีความรู้การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ช่วยลดภาระงานเอกสารเพื่อให้ครูมีเวลาอยู่กับเด็กมากขึ้น

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 3.4 ระบบการจัดการความรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนางานและ สมรรถนะของ บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)
2. ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community : PLC / Community of Practices: COP)

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1. พัฒนาระบบการจัดการความรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยในมิติต่างๆ
2. สนับสนุนให้เกิดประชาคมการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยในทุกพื้นที่ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และพัฒนาสมรรถนะในการทำงานอย่างต่อเนื่อง
3. ส่งเสริมให้มีการค้นหาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีวิธีปฏิบัติดีเด่น (Best Practices) เพื่อสร้างสรรค์พัฒนางานในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสาธารณสุข การศึกษา สังคม
4. ส่งเสริมให้มีการเทียบเคียง (Benchmarking) กับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอื่นที่มีวิธีปฏิบัติดีเด่น (Best Practices) เพื่อให้เกิดการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการ การสร้างกลไกการประสานการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 4.1 การบูรณาการการบริหารจัดการการดำเนินงานของหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด

1. ร้อยละของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีระบบบริหารจัดการการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ
2. ระดับความสำเร็จของการบูรณาการระบบการประสานงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกระดับ

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1. พัฒนาระบบการบริหารจัดการการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพ
2. สร้างกลไกการประสานงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เกิดการบูรณาการ ร่วมกันของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
3. ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายในระดับจังหวัดและระดับอำเภอเพื่อการ พัฒนาเด็กปฐมวัย

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 4.2 มีระบบฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศเด็กปฐมวัย เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการ การดำเนินการ การติดตามประเมินผลให้มีความถูกต้อง ครบคลุม และเป็นปัจจุบัน โดยเชื่อมโยงข้อมูลตั้งแต่แรกเกิด

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด

1. มีระบบฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศเด็กปฐมวัยที่เชื่อมโยงกับ เลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก เพื่อสนับสนุนการบูรณาการข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบคลุม และเป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง
2. มีการนำฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศเด็กปฐมวัยไปใช้ในการติดตาม และประเมินประสิทธิภาพของการพัฒนาเด็กปฐมวัย และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการ ปรับปรุงและวางแผนต่อไป

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1. วิเคราะห์ และออกแบบโครงสร้างฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศเด็กปฐมวัยที่สำคัญ ซึ่งมาจากการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน โดยคำนึงถึงการ บูรณาการและส่งต่อข้อมูลของเด็กในช่วงรอยต่อการพัฒนาช่วงต่าง ๆ รวมถึง ข้อมูลเด็กตกหล่นหรือ เด็กที่อยู่ในระบบทางเลือกอื่น ๆ กำหนดแนวทางในการบูรณาการจัดทำ ฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศเด็กปฐมวัยและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ร่วมกันของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. สนับสนุนงบประมาณในการบูรณาการจัดทำฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศ เด็กปฐมวัย

3. ให้งานที่เกี่ยวข้องนำฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศเด็กปฐมวัยไปใช้ ในการวางแผน ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 4.3 มีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย แบบบูรณาการ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด ระดับความสำเร็จของระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย แบบบูรณาการ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1. กำหนดแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาเด็กปฐมวัย

2. สร้างระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยแบบ บูรณาการร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทสรุปผู้บริหาร	(ก)
สารบัญ	(1)
ส่วนที่ 1 ข้อมูลเด็กปฐมวัยจังหวัดพัทลุง	1
1.1 คำนิยามศัพท์	1
1.2 ข้อมูลพื้นฐานเด็กปฐมวัย	2
1.3 ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษาดังกล่าว	4
1.4 ข้อมูลสภาวะการณ์เด็กปฐมวัย	6
ส่วนที่ 2 บริบทแวดล้อมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย	18
2.1 บริบทแวดล้อมภายในและภายนอกประเทศ	18
2.2 ระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง	20
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมเด็กปฐมวัย	26
ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย	31
4.1 วิสัยทัศน์ (Vision)	31
4.2 พันธกิจ (Mission)	32
4.3 เป้าประสงค์รวม (Goal)	32
4.4 ยุทธศาสตร์ (Strategic)	32
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการและการให้บริการแก่เด็กปฐมวัย	33
ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว ในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย	34
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการพัฒนาเด็กปฐมวัย	35
ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการ การสร้างกลไก การประสานการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล	37
ส่วนที่ 5 การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล	40
คณะผู้จัดทำ	

ส่วนที่ 1

ข้อมูลเด็กปฐมวัยจังหวัดพัทลุง

1.1 คำนิยามศัพท์

เด็กปฐมวัย	หมายถึง เด็กซึ่งมีอายุต่ำกว่าหกปีบริบูรณ์ และให้หมายความรวมถึงเด็กซึ่งต้องได้รับการพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษา
การพัฒนาเด็กปฐมวัย	หมายถึง การดูแล การพัฒนา และการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยหญิงตั้งครรภ์ หรือผู้ดูแลเด็กปฐมวัย
ผู้ดูแลเด็กปฐมวัย ผู้ปกครอง	หมายถึง บิดา มารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ซึ่งเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่ตามกฎหมายในการเลี้ยงดู ปกป้อง คุ้มครอง สิทธิของเด็ก และสร้างการมีส่วนร่วมให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามศักยภาพ
สุขภาพ	หมายถึง การดำรงชีพของบุคคลอย่างมีสุข ทั้งกาย และจิตใจ อาจกล่าวได้ว่ามีใจ เพียงไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ แต่รวมถึงการมีชีวิตที่มีร่างกายแข็งแรง จิตใจแข็งแรง มีความสุขอยู่ในสังคม โลกในปัจจุบัน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
เด็กที่มีภาวะเสี่ยง	หมายถึง เด็กที่เกิดจากลักษณะการคลอดที่เสี่ยงจนอาจเป็นผลถึงพัฒนาการโดยรวมของเด็ก เช่น คลอดก่อนกำหนด ทารกที่คลอดมีน้ำหนักต่ำกว่า 2,500 กรัม คลอดในคุก คลอดในขณะที่แม่มีอาการเจ็บป่วยที่มีผลกระทบต่อทารกในครรภ์ ได้รับอุบัติเหตุ หรืออยู่ในสภาพแวดล้อมที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของเด็ก
เด็กด้อยโอกาส	หมายถึง เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ที่ประสบปัญหาหรือตกอยู่ในภาวะยากลำบากหรืออยู่ในสภาพที่ด้อยกว่าเด็กทั่วไปจากฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพภูมิศาสตร์ ภาษา วัฒนธรรม การเลี้ยงดูหรืออยู่ในสิ่งแวดล้อมที่อาจเป็นอันตราย หรือบั่นทอนการพัฒนาของเด็กโดยรวมที่จำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษเพื่อให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีพัฒนาการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับวัย สามารถบรรลุถึงศักยภาพสูงสุดของตนเองได้ เช่น เด็กถูกปล่อยปละละเลย เด็กถูกละเมิดสิทธิ เด็กประพฤตินั้นไม่เหมาะสม เด็กขาดโอกาส/อยู่ในสภาพที่ยากลำบากเข้าไม่ถึงบริการ เด็กที่ได้รับผลกระทบจากเอตส์หรือโรคติดต่ออันตราย เด็กที่ เจ็บป่วยเรื้อรัง

เด็กที่มีความต้องการพิเศษ	หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม หรือสติปัญญา ซึ่งแตกต่างจากเด็กทั่วไปจนมีความต้องการการดูแล และการศึกษา ที่แตกต่างจาก เด็กอื่น ๆ เป็นพิเศษ เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การสื่อสาร ภาวะความผิด ปกติทางสมองและการรับรู้ ภาวะความผิดปกติทางร่างกายและการเคลื่อนไหว ทางอารมณ์ และพฤติกรรม ทางสติปัญญา ทางการเรียนรู้ และเด็กที่มีความต้องการพิเศษซ้อน รวมถึงเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ซึ่งต้องได้รับการดูแล ส่งเสริมพัฒนาการ การศึกษา การเรียนรู้ หรือการฟื้นฟูเป็นพิเศษ
ครัวเรือนยากจน	หมายถึง ครัวเรือนที่สมาชิกในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า 3,000 บาท ต่อคนต่อเดือน หรือต่ำกว่า 36,000 บาท ต่อคนต่อปี
สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	หมายถึง ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการหรือเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ สถานรับเลี้ยงเด็ก และสถานสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ซึ่งมีเด็กปฐมวัยอยู่ในความคุ้มครองดูแล หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ที่เรียกชื่ออย่างอื่น รวมทั้งโรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ หน่วยงานทางการศึกษา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐหรือเอกชน และสถาบันศาสนา ที่มีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย
สถานบริการ	หมายถึง สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ ของเอกชน และของสภาวิชาชีพ หรือหน่วยบริการประกอบโรคศิลปะสาขาต่างๆ และสถานบริการสาธารณสุขอื่นที่คณะกรรมการ กำหนดเพิ่มเติม
หน่วยบริการ	หมายถึง สถานบริการที่ขึ้นทะเบียนในระบบหลักประกันสุขภาพ

1.2 ข้อมูลพื้นฐานเด็กปฐมวัย

โครงสร้างประชากรตามกลุ่มอายุ ประชากรจังหวัดพัทลุงมีประชากรจากทะเบียนราษฎรผู้มีสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ข้อมูล ณ เดือน พฤษภาคม 2568) มีประชากรทั้งหมด 518,980 คน มีประชากรที่มีมากที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไป 108,757 คน ร้อยละ 20.96 รองลงมา ช่วงอายุ 52 – 56 ปี 40,226 คน ร้อยละ 7.75 ประชากรกลุ่มที่เข้ารับบริการการศึกษาปฐมวัย 0 – 5 ปี จำนวน 23,315 คน ร้อยละ 4.50 ประชากรประถมศึกษา 6 - 11ปี จำนวน 33,418 คน ร้อยละ 6.44 ประชากรมัธยมศึกษาตอนต้น 12 – 14 ปี จำนวน 19,275 คน ร้อยละ 3.71

ตารางที่ 1.2.1 แสดงจำนวนร้อยละของประชากรกลางปี พ.ศ.2568 จำแนกตามเพศและอายุ

กลุ่มอายุ (ปี)	ประชากรตามทะเบียนราษฎร พฤษภาคม 2568					
	ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ
น้อยกว่า 1	1,584	0.31	1,501	0.29	3,085	0.59
1	1,837	0.35	1,780	0.34	3,617	0.70
2	1,947	0.38	1,820	0.35	3,767	0.73
3	1,971	0.38	2,058	0.40	4,029	0.78
4	2,168	0.42	1,987	0.38	4,155	0.80
5	2,367	0.46	2,295	0.44	4,662	0.90
6	2,546	0.49	2,453	0.47	4,999	0.96
7 – 11	14,656	2.82	13,763	2.65	28,419	5.48
12 – 14	9,919	1.91	9,356	1.80	19,275	3.71
15 – 17	10,014	1.93	9,541	1.84	19,555	3.77
18 – 21	12,788	2.46	12,283	2.37	25,071	4.83
22 – 26	16,031	3.09	15,309	2.95	31,340	6.04
27 – 31	19,326	3.72	18,343	3.53	37,669	7.26
32 – 36	18,461	3.56	17,305	3.33	35,766	6.89
37 – 41	18,130	3.49	17,569	3.39	35,699	6.88
42 – 46	19,664	3.79	19,390	3.74	39,054	7.53
47 – 51	19,417	3.74	20,455	3.94	39,872	7.68
52 – 60	32,928	6	37,261	7	70,189	13.52
60+	46,557	8.97	62,200	11.99	108,757	20.96
รวม	252,311	48.61	266,669	51.38	518,980	100

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ เดือนธันวาคม 2568

อัตราการเกิดของประชากรจังหวัดพัทลุงมีแนวโน้มลดลงและต่ำกว่าค่าเป้าหมาย ซึ่งผูกผันกับอัตราการตายที่เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 1.2.2 แสดงข้อมูลสถิติชีพจังหวัดพัทลุง ปี 2561 – 2568

เครื่องชี้วัด (หน่วยวัดต่อประชากร)	สถานการณ์ ปี พ.ศ.							
	2561	2562	2563	2564	2565	2566	2567	2568
อัตราการเกิด (ต่อพัน)	8.74	7.19	7.22	6.06	5.52	5.32	5.26	4.45
อัตราการตาย (ต่อพัน)	6.69	7.19	6.80	7.09	8.98	7.43	7.54	7.52
อัตราการเพิ่มประชากร (ต่อร้อย)	0.21	0.00	0.04	- 0.10	- 0.35	- 0.21	- 0.28	- 0.31
อัตราการดาตาย (ต่อแสน)	0	26.00	0	0	3.23	0	0	0
อัตราทารกตาย (ต่อแสน)	7.63	4.77	4.65	4.41	7.11	3.52	3.94	0

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง)

1.3 ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษาดังกล่าว

1.3.1 จำนวนสถานศึกษา

จังหวัดพัทลุง มีสถานศึกษาทั้งหมด 517 แห่ง สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 256 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 39 แห่ง สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดพัทลุง 7 แห่ง สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดพัทลุง จำนวน 11 แห่ง สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา 2 แห่ง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น 199 แห่ง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ 1 แห่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 1 แห่ง และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 1 แห่ง

ตารางที่ 1.3.1 แสดงจำนวนสถานศึกษาในจังหวัดพัทลุง จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2568

สังกัด	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษาที่ดูแลเด็กปฐมวัย
1. กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.)	313	248
1.1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	256	221
1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1	113	108
2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2	114	112
3) สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 12	27	0
4) สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ	2	1
1.2 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	39	27
1.3 สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.)	7	0
1.4 สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพัทลุง (สกร.)	11	0
2. กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	2	0
2.1 มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง	1	0
2.2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยทักษิณ	1	0
3. กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	197	197
3.1 โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	22	18
3.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	175	175
4. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม	1	0
โรงเรียนพระปริยัติธรรมพัทลุง (วัดจรรยาธรรม)	1	0
4. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน	1	1
โรงเรียน ตชด.บ้านควนตะแบก	1	1
5. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	1	0
วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง	1	0
รวม	517	442

ตารางที่ 1.3.2 แสดงจำนวนนักเรียนปฐมวัย ต่อประชากรวัยเรียน แยกตามระดับชั้น ปีการศึกษา พ.ศ.2568

ระดับชั้น/อายุ	จำนวนประชากร	จำนวนนักเรียน	อัตราการได้เรียน (ร้อยละ)	หมายเหตุ
เด็กเล็ก (<= 3 ปี)	7,796	8,253	105.86	
อนุบาล 2 (4 ปี)	4,155	3,809	91.67	
อนุบาล 3 (5 ปี)	4,662	4,233	90.80	
รวม	16,613	16,295	98.09	

ตารางที่ 1.3.3 แสดงจำนวนนักเรียนปฐมวัย แยกสังกัดตามระดับชั้น ปีการศึกษา พ.ศ. 2568

สังกัด	ก่อนวัยเรียน (ต่ำกว่า 3 ขวบ)	อนุบาล 1 (3 ขวบ)	อนุบาล 2 (4 ขวบ)	อนุบาล 3 (5 ขวบ)
สพป.พัทลุง เขต 1	0	51	1,007	1,330
สพป.พัทลุง เขต 2	0	102	1,292	1,524
ศูนย์การศึกษาพิเศษฯ	0	256	0	0
สถานศึกษาเอกชน	158	556	819	843
อปท.	6,831	299	682	532
- สถานศึกษา	0	299	682	532
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	6,831	0	0	0
รร.ตชด.บ้านควนตะแบก	0	0	9	4
รวม	6,989	1,264	3,809	4,233

1.4 ข้อมูลสถานการณ์เด็กปฐมวัย

1.4.1 การสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย (MICS) พ.ศ. 2565

การสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย พ.ศ. 2565 (Multiple Indicator Cluster Survey: MICS 2022) เป็นการดำเนินงานภายใต้ความร่วมมือระหว่างสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) และ องค์การยูนิเซฟ (UNICEF) ประเทศไทย โดยเป็นการสำรวจรอบที่ 6 ของโครงการ MICS ระดับสากล รายงานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อมุ่งเน้นการผลิตข้อมูลสถิติคุณภาพสูงที่มีความละเอียดถึงระดับกลุ่มย่อย (Disaggregated Data) เพื่อใช้ในการกิจสำคัญ ดังนี้

- เพื่อผลิตข้อมูลตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ทั้งในระดับประเทศและระดับโลก โดยเฉพาะข้อมูลที่ยังไม่พร้อมใช้งานจากแหล่งอื่น

- เพื่อติดตามความก้าวหน้าตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนงานระดับประเทศ อาทิ แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย และแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

- เพื่อชี้ให้เห็นถึงความไม่เสมอภาคทางสังคมสำหรับใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อคุ้มครองกลุ่มเปราะบาง

- เพื่อสอบทานประสิทธิภาพของมาตรการแทรกแซงเชิงนโยบายที่ผ่านมา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโครงสร้างครัวเรือนสะท้อนถึงความเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อสวัสดิภาพของเด็ก ดังนี้

1) สถานการณ์การอยู่อาศัยที่แยกจากบิดามารดา : เด็กอายุ 0 - 17 ปี ในประเทศไทย ร้อยละ 24.6 ไม่ได้อาศัยอยู่กับทั้งพ่อและแม่ผู้ให้กำเนิด ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงและต้องการกลไกคุ้มครองทางสังคมรองรับ

2) ปรากฏการณ์ "ครอบครัวแห่กลาง" (Skipped Generation Families) : ในกลุ่มเด็กที่ไม่ได้อยู่กับมารดา พบว่าร้อยละ 70.6 มีผู้ดูแลหลักเป็นปู่ ย่า ตา หรือยาย ซึ่งอาจเผชิญความท้าทายด้านช่องว่างระหว่างวัยและข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูลการเลี้ยงดูเด็กยุคใหม่

3) ช่องว่างทางดิจิทัลและความเหลื่อมล้ำทางอุปกรณ์ : แม้การเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลจะอยู่ในเกณฑ์สูง โดยครัวเรือนร้อยละ 96.0 มีโทรศัพท์มือถือ และร้อยละ 82.6 เข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ แต่มีเพียงร้อยละ 29.0 เท่านั้นที่มีคอมพิวเตอร์ในบ้าน ข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นถึงอุปสรรคเชิงโครงสร้างในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ขั้นสูง (Higher-level Learning) ที่ต้องใช้อุปกรณ์มากกว่าเพียงสมาร์ทโฟน

พัฒนาการของทารก อนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพแม่

ในเชิงนโยบายสาธารณสุข ประเทศไทยมีความสำเร็จในด้านความครอบคลุมของบริการ แต่ยังคงมีความท้าทายในเรื่องการเลือกวิถีคลอดบุตรที่สูงเกินเกณฑ์สากลอย่างมีนัยสำคัญ

ลักษณะ	ร้อยละ
การคลอดบุตรในสถานพยาบาล	99.5%
การทำคลอดโดยบุคลากรวิชาชีพด้านสาธารณสุข	99.6%
การผ่าตัดคลอด (Caesarean Section)	40.9%
อัตราการผ่าตัดคลอดซ้ำ (Repeat C-section) ในกลุ่มที่เคยผ่าตัดมาก่อน	70.3%
อัตราการคลอดในวัยรุ่น (อายุ 15-19 ปี)	18 ต่อ 1,000 คน
ความพึงพอใจในการคุมกำเนิดด้วยวิธีสมัยใหม่	86.5%

อัตราการผ่าตัดคลอดที่ร้อยละ 40.9 ถือเป็นระดับที่สูงกว่าข้อเสนอแนะอย่างมา และเมื่อพิจารณาควบคู่กับอัตราการผ่าตัดคลอดซ้ำ (TM.S7) ที่ร้อยละ 70.3 ยิ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการทบทวนแนวทางเวชปฏิบัติและการสร้างความเข้าใจถึงข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ที่เหมาะสมเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับมารดาและทารก

โภชนาการและพัฒนาการเด็กปฐมวัย ข้อมูลสะท้อนให้เห็นถึงภาวะทุพโภชนาการซ้ำซ้อน (Double Burden of Malnutrition) และความล้าหลังระหว่างการเดินทางเข้าสู่อุปกรณ์เทคโนโลยีกับการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงคุณภาพ :

- ความท้าทายด้านโภชนาการทารก : อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวนในช่วง 6 เดือนแรก อยู่ที่ร้อยละ 28.6 ซึ่งยังห่างไกลจากเป้าหมายระดับสากล และสัมพันธ์กับระยะเวลาการลาคลอดและนโยบายสนับสนุนแม่ในสถานประกอบการ

- ภาวะโภชนาการในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี : พบปัญหาทั้งภาวะเตี้ยแคระแกร็น (ร้อยละ 12.5) ภาวะผอมแห้ง (ร้อยละ 7.2) และภาวะน้ำหนักเกิน (ร้อยละ 10.9) ซึ่งต้องการการแก้ไขที่จำเพาะเจาะจงในแต่ละกลุ่ม

- คุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ : พบช่องว่างที่สำคัญระหว่างการใช้สื่อดิจิทัลและการอ่าน โดยเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ถึงร้อยละ 61.9 ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เป็นของเล่น แต่มีเพียงร้อยละ 35.9 เท่านั้นที่มีหนังสือสำหรับเด็กอย่างน้อย 3 เล่มที่บ้าน สภาวะดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาการด้านภาษาและสมาธิของเด็กในระยะยาว

การคุ้มครองเด็กและความปลอดภัย สถานการณ์ด้านสวัสดิภาพเด็กแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จในเชิงระบบทะเบียนราษฎร์ แต่มีความท้าทายในเชิงพฤติกรรมและการคุ้มครองสิทธิ :

- การจดทะเบียนเกิด : ประสบความสำเร็จอย่างสูงที่ร้อยละ 99.8

- การลงโทษด้วยความรุนแรง : พบข้อมูลที่น่ากังวลว่าเด็กอายุ 1-14 ปี ร้อยละ 53.8 ยังคงถูกลงโทษด้วยวิธีรุนแรงทางร่างกายหรือจิตใจโดยผู้ดูแล

- การสมรสก่อนวัยอันควร (Child Marriage) : เมื่อพิจารณากลุ่มผู้หญิงอายุ 20-24 ปี พบว่าร้อยละ 17.0 สมรสหรืออยู่กินก่อนอายุ 18 ปี และในจำนวนนี้มีร้อยละ 5.5 ที่สมรสหรืออยู่กินก่อนอายุ 15 ปี ซึ่งชี้ให้เห็นว่าปัญหาการแต่งงานในวัยเด็กยังคงเป็นประเด็นทางสังคมที่ต้องการมาตรการป้องกันเชิงรุก

1.4.2 ผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ข้อมูล Health Data Center (HDC) เป็นข้อมูลจากระบบคลังข้อมูลสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุขที่รวบรวมข้อมูลการรักษาพยาบาลและการส่งเสริมสุขภาพจากสถานบริการทั่วประเทศ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุงสรุปผลการดำเนินงานเด็กปฐมวัย ปีงบประมาณ 2569 ไตรมาสที่ 1 (ตุลาคม - ธันวาคม 2568) ดังนี้

1) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ ผลการดำเนินงานจังหวัดพัทลุงพบเด็กปฐมวัยได้รับคัดกรองพัฒนาการ จำนวน 2,125 คน คิดเป็นร้อยละ 96.61 ผ่านเกณฑ์กรมอนามัย (ร้อยละ 90) อำเภอที่คัดกรองพัฒนาการเด็กได้มากที่สุด คือ ศรีนครินทร์ ศรีบรรพต ปากพะยูน และป่าพะยอม ตามลำดับ

ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี			เกณฑ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 1 ต.ค. – 31 ธ.ค. 2568 (ข้อมูล ณ 15 กุมภาพันธ์ 2569)			
2566	2567	2568		อำเภอ	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ/อัตรา
ระดับประเทศ			ร้อยละ 90	เมืองพัทลุง	396	369	93.18
82.08	79.35	81.86		กงหรา	206	199	96.60
เขตสุขภาพที่ 12				เขาชัยสน	198	190	95.96
85.59	81.09	84.75		ตะโหมด	140	134	95.71
จังหวัดพัทลุง				ควนขนุน	306	294	96.08
95.21	91.87	92.50		ปากพะยูน	184	181	98.37
				ศรีบรรพต	90	89	98.89
				ป่าบอน	232	227	97.84
				บางแก้ว	108	105	97.22
				ป่าพะยอม	160	160	100.00
				ศรีนครินทร์	105	105	100.00
				รวม	2,125	2,053	96.61
				เขต 12	28,935	24,698	85.36
				ประเทศ	231,935	176,547	76.12

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2569

2) เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย ผลการดำเนินงานจังหวัดพัทลุงไตรมาสที่ 1 พบว่าเด็กปฐมวัยตามช่วงอายุ 9, 18, 30, 42 และ 60 เดือน มีจำนวนทั้งหมด 2,125 คน คัดกรองพัฒนาการ 2,053 คน คิดเป็นร้อยละ 96.61 พบเด็กสงสัยพัฒนาการล่าช้า 408 คน คิดเป็นร้อยละ 19.87 ติดตามกระตุ้นภายใน 30 วัน 363 คน คิดเป็น ร้อยละ 90.75 รอติดตามตาม 0 คน ติดตามไม่ได้ 37 คน สงสัยล่าช้าส่งต่อทันที 8 คน และมีพัฒนาการสมวัย (จากการคัดกรองครั้งแรกรวมกับคัดกรองหลังกระตุ้นพัฒนาการเด็กที่พัฒนาการสงสัยล่าช้าภายใน 30 วัน) จำนวน 2,001 คน คิดเป็นร้อยละ 94.16 ผ่านเกณฑ์กรมอนามัย (ร้อยละ 88) เมื่อจำแนกเป็นรายอำเภอที่มีเด็กพัฒนาการสมวัยมากที่สุด คือ อำเภอศรีบรรพต ปากพะยูน และศรีนครินทร์ ตามลำดับ

ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี			เกณฑ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 1 ต.ค. – 31 ธ.ค. 2568			
2566	2567	2568		อำเภอ	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ/อัตรา
ระดับประเทศ			ร้อยละ 88	เมืองพัทลุง	396	364	91.92
83.06	77.30	82.41		กงหรา	206	198	96.12
เขตสุขภาพที่ 12				เขาชัยสน	198	183	92.42
79.72	78.47	79.57		ตะโหมด	140	127	90.71
จังหวัดพัทลุง				ควนขนุน	306	286	93.46
92.65	89.19	90.03		ปากพะยูน	184	179	97.28
				ศรีบรรพต	90	88	97.78
				ป่าบอน	232	218	93.97
				บางแก้ว	108	101	93.52
				ป่าพะยอม	160	155	96.88
				ศรีนครินทร์	105	102	97.14
				รวม	2,125	2,001	94.16
				เขต 12	28,935	23,890	82.56
				ประเทศ	231,935	169,627	73.14

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2569

3) เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสงสัยล่าช้า ผลการดำเนินงานจังหวัดพัทลุงพบเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสงสัยล่าช้า จำนวน 408 คน คิดเป็นร้อยละ 19.87 ไม่ผ่านเกณฑ์กรมอนามัย (ร้อยละ 20) อำเภอที่พบเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสงสัยล่าช้ามากที่สุด คือ ควนขนุน กงหรา และป่าบอน ตามลำดับ

ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี			เกณฑ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 1 ต.ค. – 31 ธ.ค. 2568			
2566	2567	2568		อำเภอ	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ/อัตรา
ระดับประเทศ			ร้อยละ 20	เมืองพัทลุง	369	48	13.01
22.46	20.78	19.76		กงหรา	199	45	22.61
เขตสุขภาพที่ 12				เขาชัยสน	190	41	21.58
21.40	20.11	19.09		ตะโหมด	134	26	19.40
จังหวัดพัทลุง				ควนขนุน	294	70	23.81
24.58	23.45	21.29		ปากพะยูน	181	37	20.44
				ศรีบรรพต	89	17	19.10
				ป่าบอน	227	51	22.47
				บางแก้ว	105	19	18.10
				ป่าพะยอม	160	35	21.88
				ศรีนครินทร์	105	19	18.10
				รวม	2,053	408	19.87
				เขต12	24,698	4,679	18.94
				ประเทศ	176,547	35,859	20.31

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2569

4) เด็กอายุ 0 – 5 ปี สูงดีสมส่วน ผลการดำเนินงานจังหวัดพัทลุงพบว่าเด็กอายุ 0 – 5 ปี มีจำนวนทั้งหมด 16,930 คน ชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูง จำนวน 14,704 คน คิดเป็นร้อยละ 86.85 สูงดีสมส่วน จำนวน 9,949 คน คิดเป็นร้อยละ 67.66 อำเภอที่มีเด็กสูงดีสมส่วนมากที่สุด คือ ควนขนุน ปากพะยูน และศรีนครินทร์ ตามลำดับ

ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี			เกณฑ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 1 ต.ค. – 31 ธ.ค. 2568			
2566	2567	2568		อำเภอ	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ/อัตรา
ระดับประเทศ			ร้อยละ 72	เมืองพัทลุง	2,467	1,620	65.67
57.81	66.19	57.20		กงหรา	1,544	949	61.46
เขตสุขภาพที่ 12				เขาชัยสน	1,331	867	65.14
57.98	66.90	57.49		ตะโหมด	1,094	725	66.27
จังหวัดพัทลุง				ควนขนุน	2,236	1,648	73.70
57.98	68.25	67.49		ปากพะยูน	1,396	979	70.13
				ศรีบรรพต	600	398	66.33
				ป่าบอน	1,345	910	67.66
				บางแก้ว	710	477	67.18
				ป่าพะยอม	1,163	806	69.30
				ศรีนครินทร์	818	570	69.68
				รวม	14,704	9,949	67.66
				เขต12	194,898	116,300	59.67
				ประเทศ	1,397,511	842,658	60.30

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2569

5) เด็กอายุ 0 – 5 ปี มีภาวะเตี้ย ผลการดำเนินงานจังหวัดพัทลุงพบว่าเด็กมีภาวะเตี้ย มีจำนวน 1,277 คน คิดเป็นร้อยละ 8.68 ไม่ผ่านเกณฑ์ (ไม่เกินร้อยละ 8.5) อำเภอที่มีเด็กภาวะเตี้ยมากที่สุด คือ กงหรา ป่าบอน และตะโหมด ตามลำดับ

ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี			เกณฑ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 259	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 1 ต.ค. – 31 ธ.ค. 2568			
2566	2567	2568		อำเภอ	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ/อัตรา
ระดับประเทศ			ไม่เกินร้อยละ 8.5	เมืองพัทลุง	2,467	188	7.62
11.67	12.98	12.79		กงหรา	1,544	212	13.73
เขตสุขภาพที่ 12				เขาชัยสน	1,331	130	9.77
12.31	14.91	13.76		ตะโหมด	1,094	108	9.87
จังหวัดพัทลุง				ควนขนุน	2,236	138	6.17
8.65	8.66	9.88		ปากพะยูน	1,396	109	7.81
				ศรีบรรพต	600	53	8.83
				ป่าบอน	1,345	135	10.04
				บางแก้ว	710	58	8.17
				ป่าพะยอม	1,163	86	7.39
				ศรีนครินทร์	818	60	7.33
				รวม	14,704	1,277	8.68
				เขต12	194,932	26,411	13.55
				ประเทศ	1,336,031	160,396	12.01

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2569

6) เด็กอายุ 0 – 5 ปี มีภาวะผอม ผลการดำเนินงานจังหวัดพัทลุงพบว่าเด็กมีภาวะผอม มีจำนวน 601 คน คิดเป็นร้อยละ 4.09 ผ่านเกณฑ์ (ไม่เกินร้อยละ 5) อำเภอที่มีเด็กภาวะผอมมากที่สุด คือ บางแก้ว ศรีบรรพต และเมืองพัทลุง ตามลำดับ

ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี			เกณฑ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 1 ต.ค. – 31 ธ.ค. 2568			
2566	2567	2568		อำเภอ	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ/อัตรา
ระดับประเทศ			ไม่เกินร้อยละ 5	เมืองพัทลุง	2,467	119	4.82
6.54	6.75	6.27		กงหรา	1,544	59	3.82
เขตสุขภาพที่ 12				เขาชัยสน	1,331	60	4.51
6.32	7.27	6.36		ตะโหมด	1,094	26	2.38
จังหวัดพัทลุง				ควนขนุน	2,236	74	3.31
5.07	4.37	4.29		ปากพะยูน	1,396	50	3.58
				ศรีบรรพต	600	34	5.67
				ป่าบอน	1,345	60	4.46
				บางแก้ว	710	45	6.34
				ป่าพะยอม	1,163	48	4.13
				ศรีนครินทร์	818	26	3.18
				รวม	14,704	601	4.09
				เขต12	194,898	11,609	5.96
				ประเทศ	133,5143	72,845	5.46

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2569

7) เด็กอายุ 0 – 5 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ผลการดำเนินงานจังหวัดพัทลุงพบว่า เด็กมีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน มีจำนวน 1,148 คน คิดเป็นร้อยละ 7.81 ผ่านเกณฑ์ (ไม่เกินร้อยละ 8) อำเภอที่มีเด็กมีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนมากที่สุดคือ เขาชัยสน ตะโหมด และศรีนครินทร์ ตามลำดับ

ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี			เกณฑ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 1 ต.ค. – 31 ธ.ค. 2568			
2565	2566	2567		อำเภอ	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ/อัตรา
ระดับประเทศ			ไม่เกินร้อยละ 8	เมืองพัทลุง	2,467	206	8.35
9.28	8.76	8.87		กงหรา	1,544	113	7.32
เขตสุขภาพที่ 12				เขาชัยสน	1,331	129	9.69
7.33	6.50	6.98		ตะโหมด	1,094	105	9.60
จังหวัดพัทลุง				ควนขนุน	2,236	145	6.48
8.57	7.47	7.44		ปากพะยูน	1,396	109	7.81
				ศรีบรรพต	600	47	7.83
				ป่าบอน	1,345	95	7.06
				บางแก้ว	710	42	5.92
				ป่าพะยอม	1,163	83	7.14
				ศรีนครินทร์	818	74	9.05
				รวม	14,704	1,148	7.81
				เขต12	194,898	12,665	6.50
				ประเทศ	133,5143	115,725	8.67

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2569

8) เด็กอายุครบ 12 เดือน ที่ตรวจคัดกรองและพบภาวะโลหิตจาง ผลการดำเนินงาน จังหวัดพัทลุง พบการตรวจคัดกรองภาวะโลหิตจางโดยไม่มีภาวะความเจ็บป่วย จำนวน 727 คน มีภาวะโลหิตจางจำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 13.76 และอำเภอที่พบมีภาวะโลหิตจางมากที่สุด คือ บางแก้ว ตะโหมด และควนขนุน ตามลำดับ

ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี			เกณฑ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (31 ธันวาคม 2568)			
2566	2567	2568		อำเภอ	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ/อัตรา
ระดับประเทศ			ไม่เกินร้อยละ 20	เมืองพัทลุง	164	20	12.20
19.25	21.06	19.47		กงหรา	98	5	5.10
เขตสุขภาพที่ 12				เขาชัยสน	69	9	13.04
22.48	23.82	24.77		ตะโหมด	43	9	20.93
จังหวัดพัทลุง				ควนขนุน	104	18	17.31
9.76	13.25	12.53		ปากพะยูน	50	8	16.00
				ศรีบรรพต	20	4	20.00
				ป่าบอน	56	4	7.14
				บางแก้ว	33	11	33.33
				ป่าพะยอม	43	5	11.63
				ศรีนครินทร์	47	7	14.89
				รวม	727	100	13.76
				เขต12	17,184	4,924	28.65
				ประเทศ	68,140	13,148	19.30

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2569

9) เด็กอายุครบ 5 ปี ที่ตรวจคัดกรองและพบภาวะโลหิตจาง ผลการดำเนินงานจังหวัดพัทลุง เด็กอายุ 4 - 5 ปี มีจำนวนทั้งหมด 632 คน ได้รับการตรวจคัดกรองภาวะโลหิตจาง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 8.86 พบเด็กมีภาวะโลหิตจางมากที่สุด คือ บางแก้ว ตะโหมด และป่าพะยอม ตามลำดับ

ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี			เกณฑ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2568)			
2566	2567	2568		อำเภอ	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ/อัตรา
ระดับประเทศ			ไม่เกินร้อยละ 20	เมืองพัทลุง	110	4	3.64
16.86	13.97	19.32		กงหรา	75	0	0
เขตสุขภาพที่ 12				เขาชัยสน	66	2	3.03
19.43	15.26	21.52		ตะโหมด	64	13	20.31
จังหวัดพัทลุง				ควนขนุน	86	13	15.12
9.44	7.98	8.40		ปากพะยูน	31	3	9.68
				ศรีบรรพต	19	0	0
				ป่าบอน	59	4	6.78
				บางแก้ว	17	4	23.53
				ป่าพะยอม	64	11	17.19
				ศรีนครินทร์	41	2	4.88
				รวม	632	56	8.86
				เขต 12	11,527	2,335	20.26
				ประเทศ	66,995	9,080	13.55

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2569

10) เด็กอายุ 6 เดือน – 5 ปี ได้รับน้ำยาเสริมธาตุเหล็ก ผลการดำเนินงานจังหวัดพัทลุง เด็กอายุ 6 เดือน - 5 ปี 11 เดือน 29 วัน มีจำนวนทั้งหมด 4,670 คน ได้รับยาน้ำเสริมธาตุเหล็ก มีจำนวนทั้งหมด 4,062 คน คิดเป็นร้อยละ 86.98 อำเภอที่จ่ายยาน้ำเสริมธาตุเหล็กมากที่สุด คือ ศรีนครินทร์ ศรีบรรพต และปากพะยูน ตามลำดับ

ข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี			เกณฑ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569	ผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 (ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2568)			
2566	2567	2568		อำเภอ	เป้าหมาย	ผลงาน	ร้อยละ/อัตรา
ระดับประเทศ			ร้อยละ ≥ 86	เมือง	784	636	81.12
71.28	73.12	73.77		กงหรา	460	405	88.04
เขตสุขภาพที่ 12				เขาชัยสน	405	333	82.22
79.33	82.45	81.83		ตะโหมด	363	298	82.09
จังหวัดพัทลุง				ควนขนุน	631	546	86.53
73.91	77.17	84.46		ปากพะยูน	481	450	93.56
				ศรีบรรพต	189	171	90.48
				ป่าบอน	472	443	93.86
				บางแก้ว	306	245	80.07
				ป่าพะยอม	344	316	91.86
				ศรีนครินทร์	235	219	93.19
				รวม	4,670	4,062	86.98
				เขต 12	78,160	64,496	82.52
				ประเทศ	594,351	419,675	70.61

ที่มา : ข้อมูลจาก HDC ณ วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2569

1.4.3 ผลการประเมินมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปีการศึกษา 2567

สังกัด	จำนวน สถานพัฒนาเด็กฯ (แห่ง)	จำนวนสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยตามระดับคุณภาพ (แห่ง)				
		A ดีมาก	B ดี	C ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	D ต้องปรับปรุง	รวม (แห่ง)
สพป.พัทลุง เขต 1	111	89	19	-	3	111
สพป.พัทลุง เขต 2	112	75	33		4	112
สช.	30	22	8			30
อปท.	196	102	77	1	16	196
ตชด.	1	1				1
พมจ.	1	1				1
รวม	451	290	137	1	23	451
ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ผ่านเกณฑ์		64.30	30.37	0.22	5.09	100
รวมจำนวนสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (A+B+C)					428	
ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ					94.90	

ส่วนที่ 2

บริบทแวดล้อมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2.1 บริบทแวดล้อมภายในและภายนอกประเทศ

2.1.1 การดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัยของกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ดำเนินการจากความร่วมมือของ 4 กระทรวงหลัก คือ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย และ กระทรวงศึกษาธิการ รวมถึงหน่วยงานอื่นที่มีการดำเนินงานเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงยุติธรรม รายละเอียด ดังนี้

1) กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานที่ดูแลส่งเสริมสุขภาพประชากรทุกช่วงวัย เริ่มตั้งแต่ ทารกอยู่ในครรภ์ ช่วงปฐมวัย วัยเรียน วัยทำงาน และวัยสูงอายุ ต่อเนื่องตลอดชีวิต อีกทั้งยังเป็นหน่วยงาน ที่ให้บริการดูแลและประเมินพัฒนาการของทารกให้กับพ่อแม่และเด็กตั้งแต่การบริการให้ข้อมูลความรู้ ก่อนแต่งงาน การเตรียมตัวของพ่อแม่ การดูแลแม่ที่ตั้งครรภ์ ตลอดจนครอบครัวที่มีบุตรอยู่ในช่วงปฐมวัย การส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เพียงอย่างเดียวในช่วง 6 เดือนแรก การส่งเสริมการได้รับวัคซีน ตามเกณฑ์ในเด็กและการขับเคลื่อนนโยบายเด็ก 0 – 5 ปี สูงดีสมส่วน

2) กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนและสร้างระบบ สวัสดิการให้ประชาชนมีหลักประกันและมีความมั่นคงในชีวิต พัฒนาคนและสังคมให้มีคุณภาพและ มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีความสุขอย่างยั่งยืน ในส่วนการพัฒนาในกลุ่มเป้าหมายเด็กปฐมวัย มีการดำเนินงานกิจกรรม คือ

2.1) เป็นหน่วยงานหลักในการประสานความร่วมมือกับ 4 กระทรวงหลัก คือ กระทรวง สาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงศึกษาธิการ มีการจัดทำและพัฒนามาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติตามภารกิจและนโยบายแห่งรัฐ เป็นมาตรฐานกลาง

2.2) ดำเนินงานสถานรับเลี้ยงเด็ก โดยส่งเสริมภาคเอกชนจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กเข้ารับการ จดทะเบียนขอรับการอนุญาตจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 จะได้รับการส่งเสริมสนับสนุนความรู้วิชาการด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย การอบรมพัฒนาศักยภาพ แก่ผู้ดำเนินกิจการ ผู้เลี้ยงดูเด็ก และผู้ปกครอง รวมถึงได้รับการตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำการดำเนินงาน อย่างใกล้ชิด

2.3) จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานชาติเป็นระบบ ฐานข้อมูลกลางเพื่อรองรับการติดตามผลการดำเนินงานของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยตามมาตรฐาน เด็กปฐมวัยแห่งชาติทั่วประเทศ เพื่อให้หน่วยงานได้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อยกระดับสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

2.4) จัดสวัสดิการแก่กลุ่มด้อยโอกาส โดยการส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครองและจัดสวัสดิการ แก่เด็กที่อยู่ในครอบครัวยากจน ขาดแคลน และประสบปัญหาทางสังคม

2.5) ส่งเสริมและพัฒนากลไกการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ (กดยช.) เพื่อรับผิดชอบงานเด็กปฐมวัยและเชื่อมโยงการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับนโยบายจากส่วนกลาง ขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัดให้มีความชัดเจนเป็นรูปธรรม

2.6) ดำเนินงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มาตรา 23 มีเจตนารมณ์ให้บุคคลแวดล้อมเด็กมีความสามารถในการดูแล อุปการะเลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและพัฒนาเด็กที่อยู่ในความปกครองดูแลตามสมควร ทั้งนี้ต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

2.7) ดำเนินงานด้านครอบครัวเกี่ยวกับประเด็นเด็กปฐมวัย การดำเนินงานของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว (สค.) ในการส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง จะดำเนินกิจกรรมผ่านกลไกในระดับพื้นที่

3) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็ก โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนมาก มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่กระทรวงศึกษากำหนด โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.1) การจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กปฐมวัย อายุ 2 – 5 ปี ในรูปแบบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

3.2) การจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 4 – 6 ปี ในรูปแบบโรงเรียนอนุบาล

นอกจากนี้ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อยกระดับการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและคุณภาพยิ่งขึ้น

4) กระทรวงศึกษาธิการ มีหน่วยงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหรือการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ หน่วยงานที่ดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัยหรือก่อนประถมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ที่กำกับดูแลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาเอกชน และสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) ที่กำกับดูแลการจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ในพื้นที่ที่ไม่มีสถานศึกษาให้บริการการศึกษาได้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ผลักดันการจัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย มาตรฐานสภาพพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ การจัดทำระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลกลางด้านเด็กปฐมวัยของประเทศ รวมถึงสมรรถนะของเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 0 – 5 ปี นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมีหน่วยงานรับผิดชอบการดำเนินงานในระดับพื้นที่มีสำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด โดยกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการดำเนินการในระดับพื้นที่

5) กระทรวงแรงงาน มีกรมสวัสดิการคุ้มครองแรงงานเป็นหน่วยงานเดียวที่รับผิดชอบในการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เป็นบุตรของผู้ใช้แรงงาน

6) กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบุคลากรด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยในมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และสถาบันราชภัฏที่ผลิตบัณฑิตด้านการศึกษาปฐมวัย

7) กระทรวงยุติธรรม มีการดำเนินงานที่สำคัญกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ คือ ผู้ต้องขังหญิง ตั้งครรภ์และเด็กติดผู้ต้องขัง โดยกระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้แก่เรือจำและทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิงตั้งครรภ์และเด็กติดผู้ต้องขัง

2.1.2 บริบทแวดล้อมภายในและภายนอกประเทศ

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ข้อ 4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพในปี 2573 เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษาระดับประถมศึกษา นอกจากนี้บริบทของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child) เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศสมาชิก จำนวน 196 ประเทศ ได้ตกลงเรื่องสิทธิเด็ก และเน้นหลักพื้นฐาน 4 ประการ ได้แก่ 1) การห้ามเลือกปฏิบัติต่อเด็กและการให้ความสำคัญแก่เด็กทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของเด็ก ในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง ชาติพันธุ์ หรือสังคม ทรัพย์สิน ความทุพพลภาพ การเกิด ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กมีโอกาสที่เท่าเทียมกัน 2) การกระทำหรือดำเนินการทั้งหลายต้องคำนึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นอันดับแรก 3) สิทธิในการมีชีวิต การอยู่รอด และการพัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และ 4) สิทธิในการแสดงความคิดเห็นของเด็กและการให้ความสำคัญกับความคิดเหล่านั้น

2.2 ระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560

มาตรา 54 วรรคสอง กำหนดว่า “...รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย...” นอกจากนี้ กำหนดว่า “ในการดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา...รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน” ส่วนในมาตรา 258 ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศให้เกิดผล จ. ด้านการศึกษา “(1) ให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามมาตรา 54 วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย”

2.2.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545)

มาตรา 18 (1) กำหนดให้การจัดการศึกษาปฐมวัยจัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะเริ่มแรกของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมาตรา 13 (1) ให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ในการสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล

2.2.3 พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562

เป็นพระราชบัญญัติที่มีเจตนารมณ์เพื่อยกระดับความสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้อยู่ในลำดับต้นของวาระแห่งชาติ และเพื่อให้เด็กปฐมวัยทุกคนในประเทศได้รับการดูแล พัฒนา และจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามหลักวิชาการที่กล่าวไว้ว่าช่วงปฐมวัย โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ได้แก่ 1) ให้มารดาได้รับการดูแลในระหว่างตั้งครรภ์เพื่อให้บุตรที่อยู่ในครรภ์มีสุขภาพและพัฒนาการที่ดี 2) ให้เด็กปฐมวัยอยู่รอดปลอดภัยและได้รับความคุ้มครองให้พ้นจากการล่วงละเมิดไม่ว่าในทางใด 3) ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่รอบด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัย

เพื่อให้เกิดทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับหลักการพัฒนาศักยภาพของแต่ละบุคคลและความต้องการจำเป็นพิเศษ 4) สร้างคุณลักษณะสุนทรีย์และวัฒนธรรมที่หลากหลายได้ 5) บ่มเพาะเจตคติของเด็กปฐมวัยให้เคารพคุณค่าของบุคคลอื่น มีจิตวิญญาณของการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเสมอภาค และมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก และ 6) ให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยได้รับความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2.2.4 พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน พ.ศ.2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ได้ให้หลักการคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดทั้งในด้านการจดทะเบียนรับรองการเกิด การพัฒนาการยอมรับ การคุ้มครองและโอกาสในการมีส่วนร่วมโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม มีสิทธิด้านการศึกษา โดยเฉพาะเด็กพิการหรือเด็กที่มีความสามารถพิเศษ มีสิทธิได้รับการศึกษาพิเศษที่เหมาะสมกับตน ได้รับการสาธารณสุข การเล่น การพักผ่อน การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ วัฒนธรรมและศิลปะ ส่งเสริมให้มีความผูกพันต่อครอบครัว ภูมิใจในชาติไทยและวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย มีสุขภาพแข็งแรง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สมควรแก่วัย รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล มีเจตคติและทักษะที่ดีต่อการทำงาน มีจิตสำนึกในการให้และอาสาสมัคร รับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และต่อส่วนรวม มีส่วนร่วมในการแสดงออกทั้งโดยส่วนบุคคลและเป็นหมู่คณะ ในรูปของสภาเด็กและเยาวชน ในระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับประเทศ โดยการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

2.2.5 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580)

ในยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ กำหนดให้มีการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ วัยเรียน วัยรุ่น/นักศึกษา วัยแรงงาน และวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า ทั้งนี้ ในช่วงการตั้งครรภ์/แรกเกิด/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ ส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ ส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ สนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ การส่งเสริมการให้สารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็กและให้มีการลงทุนเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน

2.2.6 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

เป็นแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ มีผลผูกพันต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น รวมทั้งการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทด้วย โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย 23 ประเด็น 62 แผนย่อย (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) ณ วันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2562 ซึ่งเกี่ยวข้อง ดังนี้

ประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ

- คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
- คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดี

แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

- การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21
 - เป้าหมายของแผนย่อย : คนไทยได้รับการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะการเรียนรู้ และทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถเข้าถึง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดีขึ้น
 - แนวทางการพัฒนา
 - 1) ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้สำหรับศตวรรษที่ 21
 - 2) เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่
 - 3) เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท
 - 4) พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
 - เป้าหมายของแผนย่อย : ประเทศไทยมีระบบข้อมูลเพื่อการส่งเสริมการพัฒนา ศักยภาพตามพหุปัญญา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและการส่งต่อการพัฒนา ให้เต็มตามศักยภาพเพิ่มขึ้น
 - แนวทางการพัฒนา : พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการ กลไกการคัดกรองและการส่งต่อเพื่อการส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญา ให้เต็มตามศักยภาพ

ประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ

- คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

- การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย
 - เป้าหมายของแผนย่อย : เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึง บริการที่มีคุณภาพมากขึ้น
 - แนวทางการพัฒนา : พัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการสมวัย สมรรถนะ และ คุณลักษณะที่ดีที่สมวัยทุกด้าน
- การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น
 - เป้าหมายของแผนย่อย : วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง ใฝ่ความกล้าหาญ ทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น

○ แนวทางการพัฒนา :

- 1) พัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21
- 2) พัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ
- 3) จัดให้มีการพัฒนาทักษะในกรวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจนทักษะที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน
- 4) จัดให้มีพัฒนาทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ บ่มเพาะการเป็นนักคิด นักนวัตกรรม และการเป็นผู้ประกอบการใหม่

2.2.7 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2565 – 2570)

เป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติ ซึ่งเป็นการพัฒนาประเทศช่วง 5 ปีที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้ก้าวข้ามความท้าทายที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ เร่งแก้ไขจุดอ่อนและข้อกำหนดของประเทศที่มีอยู่เดิม รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความเสี่ยงสำคัญที่มาจากการเปลี่ยนแปลงบริบททั้งภายนอกและภายใน ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และมีเป้าหมายหลัก 5 ประการ คือ

- 1) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
- 2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่
- 3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
- 4) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน

การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มีส่วนเกี่ยวข้องกับหมวดหมายการพัฒนา จำนวน 5 หมวดหมาย แบ่งตามมิติ ดังนี้

มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมวดหมายที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลงและคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

เป้าหมาย

- คริวเรือนที่มีแนวโน้มกลายเป็นคริวเรือนยากจนข้ามรุ่น มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมจนสามารถหลุดพ้นจากความยากจนได้อย่างยั่งยืน
- คนทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

กลยุทธ์

- การแก้ปัญหาความยากจนข้ามรุ่นแบบมุ่งเป้าให้คริวเรือนหลุดพ้นความยากจนอย่างยั่งยืน
 - ให้ความช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพของคริวเรือนยากจนข้ามรุ่น
 - พัฒนากลไกการแก้ปัญหาความยากจนข้ามรุ่นในระดับพื้นที่
- การสร้างโอกาสที่เสมอภาคแก่เด็กจากคริวเรือนยากจนข้ามรุ่น
 - สนับสนุนคริวเรือนยากจนข้ามรุ่นให้สามารถเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่ครรภ์มารดาจนถึงปฐมวัยได้อย่างมีคุณภาพ
 - ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะอาชีพที่มีคุณภาพ

- การยกระดับความคุ้มครองทางสังคมสำหรับคนทุกช่วงวัย
 - ยกดับความคุ้มครองทางสังคมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก
 - ยกระดับความคุ้มครองทางสังคมเพื่อสร้างหลักประกันสำหรับวัยแรงงาน
 - ยกระดับความคุ้มครองทางสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ
- การพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมให้มีประสิทธิภาพ
 - บูรณาการระบบความคุ้มครองทางสังคม
 - ปรับปรุงรูปแบบการจัดความคุ้มครองทางสังคม
 - จัดทำระบบการเยียวยาช่วยเหลือในภาวะวิกฤต
- การบูรณาการฐานข้อมูลเพื่อลดความยากจนข้ามรุ่นและจัดความคุ้มครองทางสังคม
 - พัฒนาฐานข้อมูลรายบุคคล
 - ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูล

มติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนา
แห่งอนาคต

เป้าหมาย

- คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับ
โลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และ
มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิต
ร่วมกันอย่างสงบสุข
- ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

กลยุทธ์

- การพัฒนาคนทุกช่วงวัยในทุกมิติ
 - พัฒนาเด็กช่วงตั้งครรภ์ถึงช่วงปฐมวัยให้มีพัฒนาการรอบด้านมีอุปนิสัยที่ดี
 - พัฒนาผู้อยู่ในช่วงระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีทักษะดิจิทัลและมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้การดำรงชีวิตและการทำงาน
 - พัฒนาผู้เรียนระดับอุดมศึกษาให้มีสมรรถนะที่จำเป็นและเชื่อมโยงกับโลกของการทำงานในอนาคตและการสร้างสรรค์นวัตกรรม
 - พัฒนาวัยแรงงานให้มีสมรรถนะที่จำเป็นเพื่อประกอบอาชีพและเชื่อมโยงกับโลกของการทำงานในอนาคต
 - พัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นพลเมืองมีคุณค่าของสังคม
- การเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - พัฒนาระบบนิเวศน์เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
 - พัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ

2.2.8 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579)

ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาในระยะ 20 ปี โดยเป้าหมายหนึ่ง คือ ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access) ส่วนเป้าหมายย่อยส่วนที่เกี่ยวข้อง คือ “เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย ประชากรทุกคนมีโอกาสได้รับบริการทางการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าที่มีคุณภาพและมาตรฐาน.....” โดยแนวทางการพัฒนาส่งเสริมให้เด็กเล็ก (0 – 2 ปี) ได้รับการดูแลและพัฒนาที่สมวัยรอบด้านอย่างมีคุณภาพต่อเนื่อง มีการปรับระบบการบริหารจัดการการดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก (0 – 2 ปี) และการศึกษาปฐมวัย (3 – 5 ปี) ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรและคู่มือการเตรียมความพร้อมพ่อแม่ และการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กเล็กให้มีพัฒนาการตามวัย รวมทั้งพัฒนาหลักสูตรและคู่มือการเตรียมความพร้อมพ่อแม่ และการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กเล็กให้มีพัฒนาการตามวัย และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย สมรรถนะเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับมาตรฐานอาเซียนและระดับสากล เพื่อการพัฒนาคุณภาพและการรอบด้านสมวัยของเด็กปฐมวัย

2.2.9 แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2564

แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2564 เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องนำไปสู่การปฏิบัติ และเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาเด็กและเยาวชน และเพื่อใช้ในการติดตามประเมินผลด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2564 โดยมีเป้าหมายหลักให้เด็กและเยาวชน มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีพัฒนาการตามช่วงวัย ได้รับการพัฒนาให้เป็นพลเมือง สร้างสรรค์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีกฎหมายที่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มด้านเด็กและเยาวชนในอนาคต ทุกภาคส่วนมีการทำงานเชิงบูรณาการรวมทั้งมีองค์ความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ คือ

- ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างศักยภาพและสร้างภูมิคุ้มกันเด็กและเยาวชน
- ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนากลไกสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิตของเด็กและเยาวชน
- ยุทธศาสตร์ที่ 3 การระดมสรรพกำลังและทรัพยากร
- ยุทธศาสตร์ที่ 4 การติดตามประเมินผล และการสร้างความรู้

2.2.10 นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2569)

ว่าด้วยการส่งเสริมการเกิดและการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีแนวคิดและหลักการที่สำคัญ คือ 1) คำนึงถึงสิทธิมนุษยชน 2) ความสอดคล้องกับแผนประชากรในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 3) ความสอดคล้องกับสนธิสัญญา นโยบาย และคำรับรองในระดับนานาชาติที่ประเทศไทยได้ลงนามไว้ มีกลุ่มเป้าหมายสำคัญ 2 กลุ่มคือ กลุ่มหญิง – ชาย วัยเจริญพันธุ์ และเด็กอายุ 0 – 5 ปี โดยมีเป้าประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อให้การเกิดทุกรายมีการวางแผนมีการเตรียมความพร้อมตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ และได้รับการช่วยเหลือในการมีบุตร 2) เพื่อส่งเสริมให้ลูกเกิดรอด แม่ปลอดภัย ได้รับการดูแลหลังคลอดที่ดี เด็กได้รับการเลี้ยงดูในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเจริญเติบโต และการมีพัฒนาการสมวัย พร้อมทั้งจะเรียนรู้ในช่วงวัยต่อไปอย่างมั่นคง

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเด็กปฐมวัย

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุงได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมการจัดการศึกษาปฐมวัยของจังหวัดพัทลุงแบ่งเป็น 6 มิติ โดยกำหนดจุดยืนการพัฒนา (Strategic Position) และนำเครื่องมือทางการบริหาร SWOT Analysis มาใช้วิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นจุดแข็ง (Strength) จุดอ่อน (Weakness) และวิเคราะห์ปัจจัยเสริมภายนอกที่เป็นโอกาส (Opportunity) และอุปสรรค (Threat) โดยวิเคราะห์ 6 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 การเพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษา

จุดแข็ง (Strength : S)

- S1 : หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษาที่จัดการจัดการศึกษาปฐมวัยมีเพียงพอ ทัวถึง และครอบคลุม
- S2 : พ่อ แม่ และผู้ปกครองให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
- S3 : องค์กรภายนอกให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาปฐมวัย
- S4 : มีสื่อการสอนที่ทันสมัยและแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- S5 : ผู้ปกครองและชุมชนให้ความสำคัญ สนับสนุนการจัดการศึกษา
- S6 : มีการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ การคิดเชิงปัญญา และทักษะทางสังคมมากกว่าการท่องจำ
- S7 : มีเครื่องมือที่ช่วยระบุจุดแข็งเฉพาะตัวของเด็กแต่ละคน

จุดอ่อน (Weakness : W)

- W1 : ระบบฐานข้อมูลเด็กปฐมวัย (0 – 6 ปี) ขาดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โอกาส (Opportunity : O)

- O1 : การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมีกฎหมายรองรับและให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา
- O2 : พ่อ แม่ และผู้ปกครองมีทางเลือกที่หลากหลาย

อุปสรรค (Threat : T)

- T1 : พ่อ แม่ และผู้ปกครองขาดความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย
- T2 : การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาไม่ได้ปฏิบัติตามหลักการของการศึกษาปฐมวัย

จุดยืนการพัฒนา

- SP1 : เพิ่มโอกาสให้ประชากรวัยเรียนระดับปฐมวัยทุกคนได้รับโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษา
- SP2 : สนับสนุนองค์ความรู้ความเข้าใจหลักการศึกษาศึกษาเด็กปฐมวัยต่อผู้ปกครอง
- SP3 : สร้างระบบฐานข้อมูลเด็กปฐมวัยให้เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

มิติที่ 2 การพัฒนาบทบาทความเป็นพ่อแม่

จุดแข็ง (Strength : S)

S1 : พ่อ แม่ และผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

S2 : พ่อ แม่ และผู้ปกครองสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ทั่วถึง

จุดอ่อน (Weakness : W)

W1 : เด็กปฐมวัยได้รับการดูแลจากผู้สูงอายุ เนื่องจากพ่อ แม่ และผู้ปกครองต้องทำงานนอกบ้าน

W2 : พ่อ แม่ และผู้ปกครองอายุน้อย ขาดความพร้อม

W3 : มีพ่อ แม่ เลี้ยงเดี่ยวมากขึ้น

W4 : เด็กมีพฤติกรรมติดเทคโนโลยี ส่งผลต่อสมาธิและพัฒนาการ

W5 : พบปัญหาเด็กดื้อ เอาแต่ใจ ก้าวร้าว และสมาธิสั้นมากขึ้น

W6 : การจัดการเรียนการสอนบางแห่งเน้นวิชาการเร่งรัด เกินวัย ทำให้เด็กขาดความสุขในการเรียนรู้

W7 : ในบางพื้นที่ ครูไม่เพียงพอต่อการดูแลเด็กอย่างทั่วถึง

W8 : แม่ติดสารเสพติด

โอกาส (Opportunity : O)

O1 : กระทรวงสาธารณสุขมีโรงเรียนพ่อแม่ เพื่อเตรียมความพร้อมตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ คลินิกฝากครรภ์ คลินิกสุขภาพเด็กดี และ ศูนย์พัฒนาการเด็กเล็ก

O2 : มีศูนย์พัฒนาครอบครัว/ชุมชน ทุกตำบล

O3 : มีพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก

อุปสรรค (Threat : T)

T1 : ปัญหาทางเศรษฐกิจของพ่อ แม่ และผู้ปกครอง

T2 : พ่อ แม่ และผู้ปกครองขาดการเอาใจใส่ดูแล

T3 : พ่อ แม่ และผู้ปกครองขาดความรู้ ทักษะในการเลี้ยงดู

จุดยืนการพัฒนา

1. พัฒนาศักยภาพ พ่อแม่ และผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดูเด็ก ในการเลี้ยงดูเด็ก
2. รณรงค์ให้สื่อสารมวลชน ผลิตสื่อสร้างสรรค์เชิงบวก
3. ส่งเสริมอาชีพและฝึกทักษะอาชีพในชุมชนแก่พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก
4. สร้างทักษะ พ่อ แม่ ให้ใช้สื่อได้ เหมาะสม
5. รณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และส่งเสริมการดูแลสุขภาพหญิงวัยเจริญพันธุ์อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน
6. เสริมพลังให้พ่อแม่เลี้ยงเดี่ยวสามารถดูแลลูกได้อย่างมีคุณภาพ
7. ส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือน
8. ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรมในพ่อ แม่ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก
9. สร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก
10. ส่งเสริมการใช้ชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

มิติที่ 3 การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

จุดแข็ง (Strength : S)

S1 : ใช้หลักธรรมาภิบาล

S2 : การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์

S3 : การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา

S4 : การส่งเสริมสุขภาพอนามัยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จุดอ่อน (Weakness : W)

W1 : ขาดความต่อเนื่องในเชิงนโยบายอย่างมีคุณภาพทุกภาคส่วนและทุกระดับ

W2 : ครูมีภาระงานอื่นที่ไม่ใช่การจัดการเรียนการสอนมากเกินไป

W3 : ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

W4 : ขาดการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี

W5 : ขาดอาคารเรียนที่มั่นคง สะอาด และเพียงพอ

W6 : มุ่งการอ่านออกเขียนได้เกินกว่าวัย

โอกาส (Opportunity : O)

O1 : มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา

O2 : ภาคเอกชน องค์กรจากภายนอกจังหวัดให้การสนับสนุนการศึกษาของจังหวัดพัทลุง

อุปสรรค (Threat : T)

T1 : กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ และเงื่อนไขต่างๆ ของกระทรวงศึกษาธิการมีการเปลี่ยนแปลง

T2 : นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ มีการเปลี่ยนแปลงบ่อย

T3 : สภาพสังคมและเศรษฐกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

T4 : ขาดการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานทางการศึกษาระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จุดยืนการพัฒนา

1. ปลุกฝังและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยมุ่งเน้นความมีวินัย ความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์
2. ปรับปรุงกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการพัฒนาด้านต่างๆ

มิติที่ 4 การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรปฐมวัย

จุดแข็ง (Strength : S)

S1 : ครูมีความรู้ความสามารถด้านการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

S2 : ครูมีประสบการณ์ด้านการสอน

จุดอ่อน (Weakness : W)

W1 : ครูต้องรับผิดชอบภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กมากเกินไป

W2 : บุคลากรไม่เพียงพอ

W3 : ครูขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง

โอกาส (Opportunity : O)

O1 : หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง

O2 : มีสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่ทันสมัย

อุปสรรค (Threat : T)

T1 : ขาดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพครู

T2 : อัตราส่วนครูกับนักเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์

จุดยืนการพัฒนา

1. พัฒนาครูและบุคลากรปฐมวัยให้มีมาตรฐาน
2. เสริมสร้างคุณธรรม ค่านิยม จรรยาบรรณวิชาชีพและความตระหนักของครูและบุคลากรปฐมวัย
3. สร้างขวัญกำลังใจ ความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากรปฐมวัย

มิติที่ 5 การวิจัยพัฒนานวัตกรรม และเผยแพร่ความรู้

จุดแข็ง (Strength : S)

S1 : ครูมีความรู้ ความเข้าใจด้านการวิจัยพัฒนา

S2 : ครูจบการศึกษาด้านปฐมวัยมีประสบการณ์ ผ่านการพัฒนาด้านปฐมวัยทุกคน

จุดอ่อน (Weakness : W)

W1 : ขาดการวิจัยในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

W2 : ขาดการเผยแพร่งานวิจัย

โอกาส (Opportunity : O)

O1 : หน่วยงานมีงบประมาณการสนับสนุนการอบรมให้ความรู้

O2 : นโยบายของหน่วยงานสนับสนุนการอบรม

อุปสรรค (Threat : T)

T1 : ขาดองค์กรส่วนร่วมที่จะทำหน้าที่ในการพัฒนา/เผยแพร่ผลงาน

T2 : องค์กรสนับสนุนการวิจัยขนาดใหญ่

จุดยืนการพัฒนา

SP1 : ส่งเสริมงานวิจัยที่เกี่ยวกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยในมิติต่างๆที่มีคุณภาพ วิธีการอบรมเลี้ยงดู และแนวทางจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยตามสมรรถนะทุกด้านสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู และผู้ดูแลเด็ก

SP2 : จัดให้มีหน่วยงาน/องค์กร รวบรวมเผยแพร่งานวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรม

SP3 : เผยแพร่และผลักดันให้มีการทำผลการศึกษาวิจัย องค์ความรู้ และนวัตกรรม ไปเพื่อใช้ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก

SP4 : จัดให้มีทุนสนับสนุน ทุนการวิจัยเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยในจังหวัด

SP5 : จัดอบรมเพื่อทบทวนความรู้ด้านการวิจัย และพัฒนานวัตกรรม

มิติที่ 6 การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย

จุดแข็ง (Strength : S)

S1 : ครู ข้าราชการ มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย

S2 : มีสถานศึกษาครอบคลุมทุกพื้นที่

จุดอ่อน (Weakness : W)

W1 : งบประมาณไม่เพียงพอ ทำให้คุณภาพของสถานศึกษาแตกต่างกัน

W2 : ผู้บริหารส่วนท้องถิ่นไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย

โอกาส (Opportunity : O)

O1 : กฎหมาย รัฐธรรมนูญ แผนพัฒนาต่าง ๆ ได้กำหนดเรื่องการศึกษาเด็กปฐมวัยไว้อย่างชัดเจน

O2 : รัฐบาลให้ความสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี

อุปสรรค (Threat : T)

T1 : ผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้เด็กเข้ารับการศึกษตามวัยที่หลักสูตรกำหนด

T2 : สถานภาพครอบครัว ทำให้เด็กไม่ได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง

จุดยืนการพัฒนา

SP1 : การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเด็กปฐมวัยให้เชื่อมโยงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

SP2 : การพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคล ระบบบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ

SP3 : การพัฒนาระบบการจัดการความรู้มาใช้เสริมสร้างเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ส่วนที่ 4

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย

จังหวัดพัทลุงมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างรอบด้านอย่างมีคุณภาพ ตามศักยภาพตามวัยและต่อเนื่อง พัฒนาการบริหารจัดการเด็กปฐมวัยให้เป็นระบบและมีความสัมพันธ์ระหว่างกันโดยบูรณาการร่วมกันอย่างชัดเจน จึงจัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัยจังหวัดพัทลุง พ.ศ. 2569 – 2570 ขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

4.1 วิสัยทัศน์ (Vision)

“เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม มีพัฒนาการสมวัยรอบด้านเป็นคนดี มีวินัย เป็นพื้นฐานความเป็นพลเมืองคุณภาพ”

โดยมีกรอบของวิสัยทัศน์ ดังนี้

- (1) เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม หมายถึงเด็กปฐมวัยทุกกลุ่มอายุ 0 – 6 ปี ของจังหวัดพัทลุง รวมถึงเด็กพิเศษ เด็กด้อยโอกาส และกลุ่มชาติพันธุ์ ได้รับการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม โดยมีการประกันคุณภาพทางการศึกษาทั้งภายในและภายนอก
- (2) มีพัฒนาการสมวัยรอบด้าน หมายถึง เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการดังนี้
 - (2.1) มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี
 - (2.2) มีทักษะพื้นฐานด้านภาษาและการใช้เทคโนโลยี
- (3) เป็นคนดี มีวินัย หมายถึง เด็กปฐมวัยได้รับการปลูกฝังให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เป็นอัตลักษณ์ของเด็กปฐมวัยจังหวัดพัทลุง ดังนี้
 - (3.1) เป็นผู้มีความรับผิดชอบในตนเอง
 - (3.2) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
 - (3.3) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์
- (4) เป็นพื้นฐานความเป็นพลเมืองคุณภาพ หมายถึง เตรียมความพร้อมให้เด็กปฐมวัยมีคุณลักษณะที่เป็นพื้นฐานของพลเมืองที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการอยู่ร่วมกันอย่างราบรื่น และช่วยจรรโลงให้สังคมประเทศชาติและโลกพัฒนาก้าวหน้า มีดังนี้
 - (4.1) ต้องเป็นบุคคลที่เคารพกฎหมาย
 - (4.2) ต้องเป็นบุคคลที่เคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและบุคคลอื่น
 - (4.3) ต้องเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก
 - (4.4) ต้องเป็นบุคคลที่มีเหตุผล และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - (4.5) ต้องเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิต

4.2 พันธกิจ (Mission)

- 1) จัดระบบบริการสาธารณสุขและสวัสดิการสังคมให้เข้าถึงหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง
- 2) เสริมสร้างศักยภาพครอบครัวให้มีความรู้และทักษะในการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามหลักวิชาการ
- 3) ยกระดับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและพัฒนาสมรรถนะบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
- 4) พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศและการติดตามประเมินผลแบบบูรณาการ

4.3 เป้าประสงค์รวม (Goal)

- 1) เด็กปฐมวัยทุกกลุ่ม (0 – 6 ปี) รวมถึงเด็กพิเศษและผู้ด้อยโอกาสมีพัฒนาการที่สมวัยรอบด้าน ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และสามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษาและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม
- 2) สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง โดยพ่อแม่และผู้ปกครองมีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการอบรมเลี้ยงดูเด็กตามหลักวิชาการ รวมถึงสามารถเข้าถึงและปกป้องสิทธิสวัสดิการของเด็กได้อย่างทั่วถึง
- 3) สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและบุคคลมีคุณภาพตามมาตรฐานชาติ มีหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และมีระบบการจัดการความรู้เพื่อสร้างวิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง
- 4) ระบบบริหารจัดการและกลไกบูรณาการเชิงพื้นที่มีความเข้มแข็ง โดยมีระบบฐานข้อมูลรายบุคคลที่เชื่อมโยงกันทุกหน่วยงาน และมีระบบติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพเพื่อการวางแผนพัฒนาเด็กอย่างยั่งยืน

4.4 ยุทธศาสตร์

- 1) การจัดการและการให้บริการแก่เด็กปฐมวัย
- 2) การพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
- 3) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการพัฒนาเด็กปฐมวัย
- 4) การบริหารจัดการ การสร้างกลไก การประสานการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล

รายละเอียดแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการและการให้บริการแก่เด็กปฐมวัย

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 1.1 หญิงวัยเจริญพันธุ์ หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลในระหว่างตั้งครรภ์และหลังคลอดอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียม

หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
	2569	2570
1. ร้อยละของพ่อแม่ได้รับการอบรมระหว่างตั้งครรภ์ให้ดูแลทารกในครรภ์อย่างรอบด้าน	100	100
2. ร้อยละของหญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลในระหว่างตั้งครรภ์และหลังคลอดอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียม	65	70

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1) การพัฒนาระบบการดูแลและให้ความรู้แก่ทั้งพ่อและแม่ของทารกในครรภ์ อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ อาทิ โรงเรียนพ่อแม่

2) ส่งเสริมให้หญิงตั้งครรภ์และหลังคลอดทุกคนได้รับการทางสาธารณสุข และสวัสดิการสังคมที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมรวมถึงหญิงตั้งครรภ์ที่ไม่มีบัตรประชาชน และอยู่ในพื้นที่ห่างไกล

กลุ่มโครงการ : โครงการโรงเรียนพ่อแม่และสายใยรักครอบครัวพัทลุง

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 1.2 เด็กปฐมวัยได้รับการดูแล พัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านสุขภาพและสวัสดิการสังคม เพื่อให้มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน ทั้งทางร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย

หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพัทลุง และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
	2569	2570
1. ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการดูแลให้มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	98	100
2. ร้อยละเด็กปฐมวัยที่อยู่ในครัวเรือนยากจนทุกคนได้รับสวัสดิการสังคม	95	100

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1) พัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพที่ดีและสมวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาลทุกระดับและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐาน โรงพยาบาลและบริการสุขภาพ

2) พัฒนาการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน ทั้งทางร่างกาย สมอง จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย อาทิ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ High Scope

3) พัฒนาระบบการดูแล พัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อให้ได้รับการสวัสดิการสังคม ที่มีประสิทธิภาพ

4) ค้นหาเด็กปฐมวัยภาวะโลหิตจางและส่งเสริมให้ได้ยาเสริมธาตุเหล็ก

กลุ่มโครงการ : โครงการพัทลุงโมเดล เด็กดี มีสุข สวัสดิการทั่วถึง

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 1.3 เด็กปฐมวัยทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้
อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
	2569	2570
1. อัตราการเข้ารับการเตรียมความพร้อมสุทธิของเด็กปฐมวัยกลุ่มอายุ 2 - 6 ปี	98	100
2. ร้อยละของเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษ/ด้อยโอกาสได้รับการ ด้านต่างๆ อย่างเท่าเทียมและมีคุณภาพ	95	100

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1) จัดให้มีระบบการสำรวจ คัดกรองและวินิจฉัยเพื่อหาภาวะความต้องการพิเศษ/ด้อยโอกาส และระบบส่งต่อที่มีประสิทธิภาพ

2) พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความสามารถในการคัดกรองและวินิจฉัยเพื่อหาภาวะความต้องการพิเศษ/ด้อยโอกาส

3) สร้างความพร้อมเรื่องเครื่องมือสำหรับสำรวจ คัดกรองและวินิจฉัยในการหาภาวะความต้องการพิเศษ/ด้อยโอกาสอย่างรอบด้าน

4) พัฒนาระบบในการเฝ้าระวัง ช่วยเหลือ ฟื้นฟูและส่งต่อเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการพิเศษเพื่อรับบริการด้านสาธารณสุขและการศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

กลุ่มโครงการ : โครงการศูนย์คัดกรองและช่วยเหลือเด็กกลุ่มพิเศษเชิงรุก

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาและสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัวในการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย
เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 2.1 พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวมีความรู้ ความเข้าใจ และ
มีทักษะในการดูแลเด็กปฐมวัย

หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง /

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพัทลุง

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
	2569	2570
1. ร้อยละของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวที่ได้รับการส่งเสริมและ พัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการดูแลเด็กปฐมวัย	80	90

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1) สร้างการรับรู้เกี่ยวกับการดูแลและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัว ในรูปแบบที่หลากหลาย

2) พัฒนาทักษะความเป็นพ่อแม่ ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ/ด้อยโอกาส ในการดูแลเด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนา อย่างรอบด้าน เต็มตามศักยภาพ

กลุ่มโครงการ : โครงการเสริมพลังครอบครัวพัทลุง สรรค์สร้างพัฒนาการสมวัย

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 2.2 พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถเข้าถึง สิทธิและสวัสดิการของเด็ก

หน่วยงานรับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพัทลุง / บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดพัทลุง

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
	2569	2570
1. ร้อยละของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวเด็กแรกเกิด เข้าถึงสิทธิคุ้มครองสิทธิเด็กผ่านเกณฑ์ที่กำหนด	90	100
2. ร้อยละของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวมีความพร้อมและมีการนำความรู้มาใช้ ในการดูแล พัฒนา และคุ้มครองสิทธิเด็ก	90	100

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1) สร้างกลไกสนับสนุนการดำเนินงานของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครอบครัวในการดูแล ปกป้อง สิทธิและพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพ

2) จัดหรือสนับสนุนให้มีบริการรับเลี้ยงและพัฒนาเด็กทารกวัยเตาะแตะในชุมชน/ สถานประกอบการ สำหรับช่วงกลางวันที่พ่อแม่ ผู้ปกครองทำงาน และสนับสนุนความร่วมมือกับ ภาคเอกชน/ภาคประชาชน ในการจัดบริการรับเลี้ยง พัฒนาและอบรมเลี้ยงดูเด็กในสถานที่ทำงาน อย่างเหมาะสม

กลุ่มโครงการ : โครงการคลินิกสิทธิเด็กเคลื่อนที่สู่ชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 3.1 สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกแห่งได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานที่กำหนด

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
	2569	2570
1. ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกแห่ง ที่มีผลการประเมิน ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในระดับดีขึ้น	10	20
2. ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยแห่งชาติ ไม่ต่ำกว่าระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	95	100

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1) การยกระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้มาตรฐาน และจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอสำหรับการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นกลไกการพัฒนาเด็กปฐมวัยรายพื้นที่ที่มีคุณภาพ

2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการดูแลปกป้องเด็กปฐมวัย ให้มีพัฒนาการที่ดี รอบด้าน สติปัญญาสมวัย โดยการมีส่วนร่วมของครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน รวมถึงพัฒนาระบบสารสนเทศเด็กรายบุคคลเพื่อการส่งต่อไปยังสถานศึกษาและการพัฒนา ที่ต่อเนื่อง

3) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษาระดับปฐมวัยให้เข้มแข็ง สอดคล้องกับบริบทของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

กลุ่มโครงการ : โครงการยกระดับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยพหุประสงค์มาตรฐานชาติ
เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 3.2 สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกแห่งมีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับ
 หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีการจัด
 ประสบการณ์การเรียนรู้ มีการประเมินพัฒนาการที่หลากหลาย

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
	2569	2570
1. ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการประเมินพัฒนาการที่หลากหลาย	90	100

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1) ปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรปฐมวัยของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทเปลี่ยนแปลงโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน

2) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนารูปแบบ และนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

3) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดการประเมินพัฒนาการในรูปแบบที่หลากหลาย

กลุ่มโครงการ : โครงการพัฒนาหลักสูตรปฐมวัยท้องถิ่นพหุประสงค์นวัตกรรม

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 3.3 บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแล พัฒนา และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ได้รับการพัฒนาศักยภาพและสนับสนุนให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
	2569	2570
1. ร้อยละของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแล พัฒนาเด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการพัฒนาสมรรถนะเพิ่มมากขึ้น	80	90
2. ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยมีแนวทางเพื่อยกระดับสมรรถนะของบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการ ดูแล พัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง	90	100
3. มีระบบเครือข่ายการให้คำปรึกษาแนะนำ (Coaching) และระบบพี่เลี้ยง (Mentoring) ให้แก่บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัย	มีระบบ	มีระบบ

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

1) การพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้มีความรู้และทักษะที่ เน้นความรู้ความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการออกแบบกิจกรรม อาทิ ความรู้เรื่องสมอง การจัดการเรียนรู้ผ่านการเล่น

2) การพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะชีวิตและจิตวิทยา (Soft Skills) อาทิ ความฉลาดทางด้านอารมณ์ การสื่อสารเชิงบวก

3) การพัฒนาครูและผู้ดูแลเด็กปฐมวัยให้มีความรู้ทักษะมีความรู้การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ช่วยลดภาระงานเอกสารเพื่อให้ครูมีเวลาอยู่กับเด็กมากขึ้น

กลุ่มโครงการ : โครงการ Smart Teacher & Coach : พัฒนาครูปฐมวัยยุคใหม่
เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 3.4 ระบบการจัดการความรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนางานและสมรรถนะของ บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
	2569	2570
1. ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)	90	100
2. ร้อยละของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community: PLC / Community of Practices: COP)	90	100

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

- 1) พัฒนาระบบการจัดการความรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยในมิติต่างๆ
- 2) สนับสนุนให้เกิดประชาคมการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเด็กปฐมวัยในทุกพื้นที่ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และพัฒนาสมรรถนะในการทำงานอย่างต่อเนื่อง
- 3) ส่งเสริมให้มีการค้นหาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่มีวิธีปฏิบัติดีเด่น (Best Practices) เพื่อสร้างสรรค์พัฒนางานในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านสาธารณสุข การศึกษา สังคม
- 4) ส่งเสริมให้มีการเทียบเคียง (Benchmarking) กับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอื่นที่มีวิธี ปฏิบัติดีเด่น (Best Practices) เพื่อให้เกิดการพัฒนาสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง

กลุ่มโครงการ : โครงการมหกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) ปฐมวัยพัทลุง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การบริหารจัดการ การสร้างกลไกการประสานการดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 4.1 การบูรณาการการบริหารจัดการการดำเนินงานของหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
	2569	2570
1. ร้อยละของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีระบบบริหารจัดการการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ	80	90
2. ระดับความสำเร็จของการบูรณาการระบบการประสานงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกระดับ	80	90

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

- 1) พัฒนาระบบการบริหารจัดการการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) สร้างกลไกการประสานงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย เพื่อให้เกิดการบูรณาการ ร่วมกันของหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างเครือข่ายในระดับจังหวัดและระดับอำเภอเพื่อการ พัฒนาเด็กปฐมวัย

กลุ่มโครงการ : โครงการภาคีเครือข่ายพัทลุงร่วมใจพัฒนาเด็กปฐมวัยยั่งยืน

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 4.2 มีระบบฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศเด็กปฐมวัย เพื่อการวางแผน การบริหารจัดการ การดำเนินการ การติดตามประเมินผลให้มีความถูกต้อง ครบคลุม และเป็นปัจจุบัน โดยเชื่อมโยงข้อมูลตั้งแต่แรกเกิด

หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
	2569	2570
1. มีระบบฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศเด็กปฐมวัยที่เชื่อมโยงกับเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก เพื่อสนับสนุนการบูรณาการข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบคลุม และเป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง	มีระบบฐานข้อมูล	มีระบบฐานข้อมูล
2. มีการนำฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศเด็กปฐมวัยไปใช้ในการติดตามและประเมินประสิทธิภาพของการพัฒนาเด็กปฐมวัย และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการ ปรับปรุงและวางแผนต่อไป	นำข้อมูลไปใช้	นำข้อมูลไปใช้

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

- 1) วิเคราะห์ และออกแบบโครงสร้างฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศเด็กปฐมวัยที่สำคัญ ซึ่งมาจากการบูรณาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้าน โดยคำนึงถึงการ บูรณาการและส่งต่อข้อมูลของเด็กในช่วงรอยต่อการพัฒนาช่วงต่าง ๆ รวมถึง ข้อมูลเด็กตกหล่นหรือเด็กที่อยู่ในระบบทางเลือกอื่น ๆ กำหนดแนวทางในการบูรณาการจัดทำ ฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศเด็กปฐมวัยและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ร่วมกันของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- 2) สนับสนุนงบประมาณในการบูรณาการจัดทำฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศ เด็กปฐมวัย
- 3) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำฐานข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศเด็กปฐมวัยไปใช้ ในการวางแผน ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มโครงการ : โครงการ Phatthalung Early Childhood Big Data System

เป้าประสงค์ตามยุทธศาสตร์ 4.3 มีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการพัฒนา
เด็กปฐมวัยแบบบูรณาการ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
หน่วยงานรับผิดชอบ : ทุกหน่วยงาน

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	
	2569	2570
1. ระดับความสำเร็จของระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	80	90

แนวทางการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ

- 1) กำหนดแนวทางการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาเด็กปฐมวัย
- 2) สร้างระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยแบบ บูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มโครงการ : โครงการศูนย์ติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์เด็กปฐมวัย

ส่วนที่ 5

การแปลงยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

การแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยสู่การปฏิบัติจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมือในการแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การจัดทำแผนงานและโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมทั้งมีการพัฒนาระบบข้อมูลและการติดตามประเมินผล การดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมซึ่งได้กำหนดรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจร่วมกันขององค์กรที่เกี่ยวข้องในเรื่องแนวคิดและสาระสำคัญของยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย
2. เพื่อปรับกระบวนการและกลไกการบริหารจัดการให้สามารถสนับสนุนการแปลงแผนพัฒนา ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้มีการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบโดยมีการกำหนดดัชนีชี้วัดเป็นเครื่องมือ

เป้าหมาย

1. องค์กรที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยหน่วยงานระดับพื้นที่สังกัด กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และภาคส่วนภายนอกที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและมีส่วนร่วมใน กระบวนการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติมีกลไกและกระบวนการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ และมีการจัดทำแผนงานและโครงการขององค์กรที่เกี่ยวข้องในทุกระดับที่สอดคล้องกับเป้าหมายและตัวชี้วัด
2. กำหนดเครื่องชี้วัดผลสำเร็จของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างเป็นรูปธรรม

แนวทางการดำเนินการ

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายดังกล่าวจึงวางมาตรการและกำหนดแนวทางการแปลงแผนยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลดังนี้

1. เสริมสร้างความเข้าใจในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยพร้อมกำหนดแนวทางการบริหารจัดการเพื่อแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันขององค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกให้มีความพร้อมและมีส่วนร่วมในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

1.1. สร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวคิดและสาระสำคัญของแผนและยุทธศาสตร์การพัฒนาโดยการจัดเวทีสร้างความเข้าใจในการกิจเป้าหมายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและภูมิภาคทุกภาคส่วนให้ทราบถึงบทบาทความรับผิดชอบของตนที่จะสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

1.2. ผลักดันระบบงบประมาณและการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้สอดคล้องกับแนวทางของแผนงานและโครงการในแต่ละยุทธศาสตร์โดยเน้นผลลัพธ์ของการดำเนินงานเป็นหลัก

1.3. ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยรวมทั้งสามารถเชื่อมโยงและประเมินผลงานของหน่วยงานตามแผนยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้และนำไปสู่การพิจารณาการสนับสนุนทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4. กำหนดมาตรการในการประชาสัมพันธ์และสร้างบรรยากาศยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่องผ่านสื่อภายในองค์กรผ่านกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นปลูกเร้าและขับเคลื่อนงานตามแผนยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่อง

2. พัฒนาระบบการจัดทำแผนงาน/โครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในลักษณะบูรณาการพร้อมกันมีการจัดลำดับความสำคัญเพื่อเป็นเครื่องมือในการประสานแผนไปสู่การปฏิบัติ

2.1. สนับสนุนการจัดทำแผนงาน/โครงการในลักษณะการบูรณาการและประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภาครัฐเอกชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย

2.2. กำหนดขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการให้ชัดเจนมุ่งเน้นที่การสร้างกระบวนทัศน์คติใหม่ (Paradigm Shift) แก่ผู้ปฏิบัติมีการจัดลำดับความสำคัญของภารกิจและกิจกรรมที่มุ่งผลสัมฤทธิ์กับระบบการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน

2.3. การติดตามตรวจสอบผลที่ได้จากการดำเนินงานแผนงาน/โครงการว่าสามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยรวมทั้งสามารถติดตามและประเมินผลได้อย่างเป็นรูปธรรมทันสมัยด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ

3. พัฒนาระบบและกลไกการติดตามประเมินผลรวมทั้งกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จของแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในแต่ละยุทธศาสตร์

3.1. ประสานการติดตามประเมินผลและตรวจสอบผลงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงกันเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการประสานแผนงาน แผนคน และแผนเงินอย่างเป็นระบบ

3.2. สนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการติดตามประเมินผลแผนงาน/โครงการมีการกำหนดตัวชี้วัดและระบบประเมินผลงานที่เน้นผลลัพธ์ของงานเป็นหลัก

3.3. นำผลที่ได้จากการติดตามประเมินผลมาปรับปรุงแนวทางการจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3.4. พัฒนาองค์ความรู้และเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องการติดตามประเมินผลและการกำหนดดัชนีชี้วัดแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างทักษะในการติดตามประเมินผลและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

3.5. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องและสนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันในทุกกระดับโดยเฉพาะการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำแผนงาน/โครงการและการติดตามประเมินผลและเชื่อมโยงสู่การตัดสินใจทางการบริหาร

4. แนวทางการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัยสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลในโครงการเร่งด่วน

ในรูปแบบของการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติจะยึดการมุ่งที่ผลสัมฤทธิ์ของแผนยุทธศาสตร์เป็นสำคัญ (Goal Focus) โดยการนำเป้าประสงค์มาเป็นประเด็นหลักจากนั้นจึงกำหนดระบบวัดผลประกอบด้วยตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายพร้อมกำหนดระบบปฏิบัติการทางยุทธศาสตร์ซึ่งประกอบด้วยกลยุทธ์แผนงานโครงการและผู้รับผิดชอบ

คณะทำงาน

1. ศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง
2. รองศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง
3. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุงเขต 1
4. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุงเขต 2
5. พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพัทลุง
6. นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพัทลุง
7. ท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง
8. นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุง
9. ผู้บังคับการกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43
10. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพัทลุง
11. ประธานคณะกรรมการประสานและส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัดพัทลุง
12. นายประกอบ ทองคำ
13. นางสาคร หนูสว่าง ผอ.กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน ศธจ.พัทลุง
14. นางผกามาส กล้วยเครือ ผอ.กลุ่มนโยบายและแผน ศธจ.พัทลุง
16. นางโสพิศดา แก้ววิชิต ผอ.กลุ่มพัฒนาการศึกษา ศธจ.พัทลุง
17. นางสาวธัญญภัสร์ ชูขาว ผอ.กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล ศธจ.พัทลุง
16. น.ส.ปราณีดี ทองหนัก ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.พัทลุง เขต 1
18. น.ส.มีนา สันสาคร ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สพป.พัทลุง เขต 2
19. น.ส.พาขวัญ จันทร์แก้วแร่ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ศธจ.พัทลุง
20. นางจิรภา บุญแซ ผอ.โรงเรียนวัดวิหารเบิก (กาญจนานุกูล)
21. น.ส.ธารทิพย์ ด้ายศ ผอ.โรงเรียนวัดนาโอบิพลิกประชาสรรค์
22. นายจรูญ ศรีก่อเกื้อ ผอ.โรงเรียนอนุบาลป่าบอน
23. นายภัก ฤทธิเดช ผอ.โรงเรียนวัดหัวควน
24. นายสุชาติ วุฒิमानพ ผอ.โรงเรียนเทศบาลนางลาด
25. นายสุชาติ เหลี่ยมปาน ผอ.โรงเรียนบางแก้วอิสลามศึกษา (หนองบ่อ)
26. นางพัชรณัฐ อินทองช่วย ครู โรงเรียนอนุบาลควนขนุน
27. นางพิมพ์ดี เรืองศรี ครู โรงเรียนวัดนาโอบิพลิกประชาสรรค์
28. น.ส.กัลยา หิมมิหิณะ ครู โรงเรียนวัดบางขน
29. น.ส.ปิ่นชลียา ดำดวงโรม ครู โรงเรียนวัดท่าควาย
30. น.ส.เสาวคนธ์ คงพรหม ครู โรงเรียนเทศบาลนางลาด
31. นางมานิตา เสรีประเสริฐ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ สสจ.พัทลุง
32. น.ส.ภัสสรุรงค์ ดวงอินทร์ นักส่งเสริมการปกครองชำนาญการ สนง.ท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง
33. นางนระวรรณ คำมุงคุณ หัวหน้าสถานศึกษา ศพด.บ้านยางขาคิม อบต.บ้านทุ่งนารี
34. นางจารุณี น้อยขาว หัวหน้าสถานศึกษา ศพด.บ้านสำนักวา อบต.เขาป่า

35. น.ส.สายพิน โยมเมือง	ครู ศพต. บ้านลอน อบต.โคกสัก
36. นางสาวพิน ชุนจันทร์	ครู ศพต.บ้านตะโหนด ทต.ตะโหนด
37. น.ส.อรอนงค์ ยอดแก้ว	ครู ผู้ดูแลเด็กโรงเรียน ตชด.บ้านควนตะแบก
38. นางสาวผกากรอง สุดอักษร	ครู ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพัทลุง
39. นางสาวนิตา มาตีด	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ พมจ.พัทลุง
40. น.ส.ณัฐริกา เจยาคม	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ ศธจ.พัทลุง
41. นายทีปวิทย์ ศรีอินทร์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ ศธจ.พัทลุง
42. นางสาวลำเต็ยร ชนะสุวรรณ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ ศธจ.พัทลุง
43. นายธนพิชญ์ เจยาคม	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ ศธจ.พัทลุง
44. นางสาวรัตนภรณ์ แสงอรุณ	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน ศธจ.พัทลุง

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง

เลขที่ 14 หมู่ 11 ตำบลเขาเจียก อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง 93000

โทรศัพท์ 074-606719 โทรสาร 074-606718

เว็บไซต์ : <https://www.ptlpeo.go.th/> E-mail : saraban_plg@moe.go.th